

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Protokollgodkjenning

Jostein Utstumo

Signatur

Sted, dato:

Jostein Utstumo (Jan 27, 2026 16:03:56 GMT+1)

Tynset 27/01/26

Rakel Skjerve

Signatur

Sted, dato:

Rakel Skjerve (Feb 2, 2026 22:58:01 GMT+1)

Tønsberg 02/02/26

Ordfører:

Åshild Charlotte Monsø

Signatur

Sted, dato:

Åshild Charlotte Monsø (Jan 29, 2026 19:40:13 GMT+1)

Stjørdal 29/01/26

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

PROTOKOLL FOR DET 96. LANDSMØTE I NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Møtedato:	15.11.2025 – 16.11.2025
Sted:	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport
Ordførerskap:	Åshild Charlotte Monsø, Per-Anton Nesjan
Referenter lørdag:	Karen Hornnes og Inger Lise Sveum-Aasbekken
Referenter søndag:	Stian Tufte og Karl Sverre Holdal
Vedlegg:	
	- Tilleggsprotokoll med detaljert saksbeskrivelse
	- Opprop/deltakerliste fra lørdag 15.11.2025 og søndag 16.11.2025

1. ÅPNINGSHILSEN

Ordfører Åshild Charlotte Monsø åpnet landsmøtet.
Kunstnerisk innslag, sang ved Mari Gjengedal.
Åpningstale ved Trond Norland

2. ÅPNING OG KONSTITUERING AV LANDSMØTET

A. Ordfører orienterte om praktisk informasjon og bruk av digitalt votingssystem.

B. Godkjenning av innkalling og dagsorden

I samsvar med Norsk Bonde- og Småbrukarlag sine vedtekter er landsmøtet kunngjort tre måneder før møtet og innkalling og saksliste er sendt ut to uker før møtet. Vedtektsendningsforslag var sendt ut en måned før møtet.

Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

C. Valg av møtesekretærer/referenter

Følgende foreslås som møtesekretærer/referenter:

Referenter lørdag:	Karen Hornnes (Sogn og Fjordane), Inger Lise Sveum-Aasbekken (Oppland) og Karl Sverre Holdal (Oslo/Akershus)
Referenter søndag:	Stian Tufte (Møre og Romsdal) og Inger Lise Sveum-Aasbekken (Oppland) (reserve: Wenche Bringsli Husby (Sør-Trøndelag))

Vedtak: Karen Hornnes, Inger Lise Sveum-Aasbakken og Karl Sverre Holdal er møtesekretærer/referenter lørdag, og Stian Tufte og Inger Lise Sveum-Aasbakken er møtesekretærer/referenter søndag (med Wenche Bringsli Husby som reserve).

Enstemmig vedtatt.

D. Valg av fullmaktskomité

Følgende foreslås til å sitte i fullmaktskomiteen: Iver Martin Berre (Trøndelag) og Randi Aspås Hasvoldseter (Oppland).

Vedtak: Iver Martin Berre (Trøndelag) og Randi Aspås Hasvoldseter (Oppland) velges til å sitte i fullmaktskomiteen.

Enstemmig vedtatt.

E. Valg av redaksjonskomité

Følgende foreslås til å sitte i redaksjonskomiteen: Øyvind Nesjan (Nord-Trøndelag), Vebjørn Hansen Berg (Møre og Romsdal), Trude Hoff (Nord-Trøndelag), Bjørn Tore Birkeland (Rogaland), Ragnhild Kjøsnes (Sogn og Fjordane).

Vedtak: Øyvind Nesjan (Nord-Trøndelag), Vebjørn Hansen Berg (Møre og Romsdal), Trude Hoff (Nord-Trøndelag), Bjørn Tore Birkeland (Rogaland), Ragnhild Kjøsnes (Sogn og Fjordane) velges til å sitte i redaksjonskomitéen.

Enstemmig vedtatt.

F. Valg av reisefordelingskomité

Følgende foreslås til å sitte i reisefordelingskomiteen: Helge Stumberg (Østfold) og Ane Grete Larsen (Agder).

Vedtak: Helge Stumberg (Østfold) og Ane Grete Larsen (Agder) velges til å sitte i reisefordelingskomiteen.

Enstemmig vedtatt.

G. Valg av to representanter til å underskrive protokollen

Følgende foreslås til å underskrive protokollen: Jostein Utstumo (Hedmark) og Rakel Skjerve (Vestfold).

Vedtak: Jostein Utstumo (Hedmark) og Rakel Skjerve (Vestfold) velges til å underskrive protokollen.

Enstemmig vedtatt.

H. Godkjenning av forretningsorden

Ordførere gjennomgikk forretningsordenen i landsmøteheftet.

Vedtak: Forretningsordenen godkjennes slik den foreligger i utsendt landsmøtehefte

Enstemmig vedtatt.

I. Tellekorps

Ordførerne orienterte om at fylkesledere uten delegatstatus utgjorde tellekorps:

- Hans Erik Navestad
- Kristian Wølner
- Grim Jardar Aasgård
- Audun Emil Tvedten
- Kurt Stanley Olsen
- Eldar Melbøe Kylløsø
- Mari Austvoll Gjengedal

- Ola Kvendset
- Jan Håvard Refsethås
- Jon Nikolaisen

Enstemmig vedtatt.

Digitalt opprop ble gjennomført og 137 stemmeberettigede landsmøteutsendinger var til stede under oppropet.

3. ORIENTERING FRA ORDFØRERE

Ordførere orienterte om prosessen med endringsforslag, innkomne forslag til uttalelser, lotteri, og reisefordelingsskjema.

Fullmaktskomiteen godkjente utsendingene.

Reisefordelingskomiteen gjennomgikk og godkjente innsendte reiseskjemaer.

4. LEDERS TALE

Tor Jacob Solberg, leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, holdt sin tale til landsmøtet.

5. TALE VED LANDBRUKSMINISTEREN

Landbruksminister Nils Kristen Sandtrøen talte til landsmøtet og svarte på spørsmål innsendt i forkant av møtet.

Spørsmålsstillere:

- 58 Tuva Johanne Vevang
- 181 Iben Wermuth Kristensen
- 89 Dag Fossen
- 10 Birger Bull
- 137 Selia Harboe
- 170 Grim Jardar Aasgård

Hilsningstale:

- Une Bastholm (MDG), første nestleder i Næringskomiteen

6. VALGNEMNDAS INNSTILLING PRESENTERES

Leder i valgnemnda, Kjell Erik Brandstadmoen, orienterte om valgnemndas arbeid og presenterte valgnemndas innstilling.

STYRET

Leder (1 år): Tor Jacob Solberg, Østfold (gjenvalg)

Styremedlem (2 år) Ola Kvendset, Møre og Romsdal (ny)

Styremedlem (2 år) Tone Våg, Nord-Trøndelag (ny)

Styremedlem (2 år)	Ellen Marie Syse, Oppland (gjenvalg)
Styremedlem (1 år)	Sven Martin Håland, Rogaland (ny) - supplerer

<i>Ikke på valg</i>	<i>Margrethe Figved, Troms</i>
<i>Ikke på valg</i>	<i>Marianne Lunåsmo, Hedmark</i>

Politisk nestleder:	Marianne Lunåsmo, Hedmark (gjenvalg)
Org. nestleder:	Margrethe Figved, Troms (gjenvalg)

1. vara (1 år)	Thomas Harris, Hordaland (gjenvalg)
2. vara (1 år)	Aadne Ådneram, Vest-Agder (gjenvalg)
3. vara (1 år)	Trude Hoff, Nord-Trøndelag (ny)
4. vara (1 år)	Silje Skarstein, Sogn og Fjordane (gjenvalg)
5. vara (1 år)	Nina Sofie Gjelsvik, Sogn og Fjordane (ny)

ORDFØRERSKAPET I REPRESENTANTSKAPET

Ordfører (1år):	Åshild Charlotte Monsø, Nord-Trøndelag (gjenvalg)
Varaordfører (1 år):	Per-Anton Nesjan, Nordland (gjenvalg)

KVINNEUTVALGET

Leder (1 år):	Iben Wermuth Kristensen, Hedmark (ny)
Medlem (2 år)	Sophie Christin Eckhoff Gjermestad, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	May Enget, Oppland (ny)
<i>Ikke på valg</i>	<i>Marita Ruohoranta, Finnmark</i>
<i>Ikke på valg</i>	<i>Eli Berge Ness, Sogn og Fjordane</i>

UNGDOMSUTVALGET

Leder (1 år)	Selia Harboe, Rogaland / Oslo/Akershus (ny)
Medlem (2 år)	Tuva Johanne Vevang, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	Kaia Emberland, Buskerud (ny)
Medlem (1 år)	Vebjørn Hansen Berg, Møre og Romsdal (ny)

Ikke på valg

Håkon Granmo, Nordland

INTERNASJONALT UTVALG

Leder (1 år) Stein Brubæk, Møre og Romsdal (gjenvalg)

Medlem (2 år) Ingvild Asphol, Møre og Romsdal (ny)

Medlem (2 år) Ilona Drivdal, Agder (ny)

Ikke på valg *Audun Tvedten, Vestfold*

Ikke på valg *Heidi Hogset, Møre og Romsdal*

VALGNEMNDA

Region Indre Østland-Oppland

Representant (2 år) Thomas Ødegård, Oppland

Vara (2 år) Ingvild Oldre Heggom, Oppland

Region Nord-Norge

Representant (2 år) Jon Nikolaisen, Finnmark

Vara (2 år) Anniken Halvorsen, Finnmark

Region Oslofjorden/Innlandet

Representant (2 år) Asbjørn Hagene, Hedmark

Vara (2 år) Ingeborg Støverud Beitnes, Oslo Akershus

Leder og nestleder

Leder (1 år) Kjell Erik Brandstadmoen, Oppland

Nestleder (1 år) Siri Hånes Langen, Sør-Trøndelag

Region Midt-Norge

Ikke på valg *Siri Hånes Langen, Sør-Trøndelag*

Ikke på valg *Ingrid Berg Selfjord, Sør-Trøndelag*

Region Vestlandet

Ikke på valg *Trond Norland, Rogaland*

Ikke på valg *Anna Bergo, Hordaland*

Region Sør-Norge

Ikke på valg *Vinni Foss, Buskerud*

Ikke på valg *Lars Tommy Nesland, Vest-Agder*

7. PRESENTASJON AV UTTALELSER

Forslagsstiller:	Uttalelse:
Gjemnes og Tingvoll BS	UT-01 Norsk matproduksjon på norske naturgitte ressurser styrker Norges beredskapsevne
Rogaland BS	UT-02 Styrk norsk landbruk – nei til metanhemmere
Verdal BS	UT-03 Småbrukerne er grunnlaget for samfunnsberedskap
Nord-Trøndelag BS	UT-04 Småbrukerne er grunnlaget for samfunnsberedskap
Nord-Trøndelag BS	UT-05 Rovviltforvaltning og beredskap
Tromsøysund BS	UT-06 Rettferdig beregning av slaktetilskudd
Balsfjord BS	UT-07 Anvendelse av øko-melk frå Nord-Norge

Ordfører presenterte innkomne forslag til uttalelser. Forslag til uttalelser behandles av redaksjonskomiteen. Redaksjonskomiteen kan også skrive uttalelser basert på innlegg i generaldebatten.

8. GENERALDEBATT

Talere under generaldebatten:

8	Frank Valø	
117	Ingvild Oldre Heggom	
26	Øyvind A Molde Nesjan	
89	Dag Fossen	
4	Ola Johansen	
164	Mari Austvoll Gjengedal	
181	Iben Wermuth Kristensen	
134	Helge Christie	
85	Per Helge Seltveit	
	<i>Replikk:</i>	20 Arild Røsdal
	<i>Svarreplikk:</i>	85 Per Helge Seltveit
10	Birger Bull	
34	Leif Inge Grebstad	
	<i>Replikk:</i>	26 Øyvind A. Molde Nesjan
165	Eldar Melbøe Kyllesø	
23	Tone Våg	
	<i>Til dagsorden:</i>	10 Birger Bull
112	Cecilie van der Hagen Johansen Pérez	
	<i>Til dagsorden:</i>	160 Jon Nikolaisen
109	Thomas Ødegård	
139	Marius Andresen	
133	Rasmus Wermuth Kristensen	
182	Kjetil Marstrander	
170	Grim Jardar Aasgård	
79	Regina Brajkovic	
115	Trond Taraldrud	
	<i>Replikk:</i>	6 Inske de Buhr
	<i>Svarreplikk:</i>	115 Trond Taraldrud
109	Thomas Ødegård	
110	Erling Luseter	
136	Per Lindholt	
	<i>Replikk:</i>	26 Øyvind A. Molde Nesjan
	<i>Replikk:</i>	89 Dag Fossen

15	Ragnar Bjøru		
	<i>Replikk:</i>	112	Cecilie van der Hagen Johansen Pérez
79	Regina Brajkovic		
	<i>Replikk:</i>	115	Trond Taraldrud
	<i>Svarreplikk:</i>	79	Regina Brajkovic
5	Tyra Midtgaard		
	<i>Replikk:</i>	26	Øyvind A. Molde Nesjan
6	Inske de Buhr		
	<i>Replikk:</i>	89	Dag Fossen
	<i>Svarreplikk:</i>	6	Inske de Buhr
20	Arild Røsdal		
61	Svein Narve Veshovda		
20	Arild Røsdal		
	<i>Replikk:</i>	26	Øyvind A. Molde Nesjan
	<i>Replikk:</i>	181	Iben Wermuth Kristensen
	<i>Svarreplikk:</i>	20	Arild Røsdal
110	Erling Luseter		
119	Marthe Lang-Ree		
18	Trude Hoff		
143	Edona Emilie Arnesen		
181	Iben Wermuth Kristensen		
	<i>Replikk:</i>	20	Arild Røsdal
	<i>Svarreplikk:</i>	181	Iben Wermuth Kristensen
8	Frank Valø		
44	Nina Sofie Gjelsvik		
	<i>Replikk:</i>	112	Cecilie van der Hagen Johansen Pérez
	<i>Replikk:</i>	26	Øyvind A. Molde Nesjan
168	Audun Emil Tvedten		

Leder Tor Jacob Solberg oppsummerer generaldebatten.

Hilsningstale:

- Bjørn Gimming, leder i Norges Bondelag

9. DEBATT STRATEGI

Mari Austvoll Gjengedal la fram strategien på vegne av strategikomiteen. Landsmøtet debatterte forslag til ny strategi for perioden 2026-2029.

Hilsningstale:

- Fawsi Adem, LO-sekretær i LO

10. VOTERING STRATEGI

Det var 136 stemmeberettigede i behandlingen av denne saken.

Voteringsorden: Innkomne tilleggsforslag til STRAT-00 (utkast til strategi) ble votert over først. Deretter ble det votert over STRAT-00 med de tilleggene som ble vedtatt.

Alternativt forslag STRAT-01 ble innstilt avvist fra representantskapet. Forslaget ble ikke opprettholdt, og dermed avvist.

Forslagsnr.:	STRAT-00.1
STRAT-00.1A	For tidsperioden 2025 til 2029 skal både strategi og arbeidsmetodikk i NBS bygge oppunder Stortingets mål om å nå 50 % sjølforsyning innen 2030. Følgende tekst legges inn under det politiske hovedmålet «Økt beredskap og sjølforsyning»: <u>"Hovedprioritet i 2026-2029 blir å aktivt politisk jobbe med å få politikerne på å bevilge på statsbudsjett utover tallgrunnlag. Det er helt essensielt å øke overføringene for å nå dette målet slik at tallgrunnlaget som i dag er tak, i framtida blir sett på som et gulv, og at vi får den kontantstrømmen som må inn i næringa for å nå sjølforsyningsmålet. Dette vil være spesielt viktig for hoveddelen av NBS sine medlemmer som ligger lavest på skalaen (sau og ammeku)."</u> Begrunnelse: Dette vil konkretisere strategien og målrette arbeidet som skal gjøres i perioden.
STRAT-00.1B	<u>"I 2026-2029 skal det ha høy prioritet å aktivt politisk jobbe med å få politikerne på å bevilge på statsbudsjett utover tallgrunnlag. Det er helt essensielt å øke overføringene for å nå dette målet slik at tallgrunnlaget som i dag er tak, i framtida blir sett på som et gulv, og at vi får den kontantstrømmen som må inn i næringa for å nå sjølforsyningsmålet. Dette vil være spesielt viktig for hoveddelen av NBS sine medlemmer som ligger lavest på skalaen (sau og ammeku)."</u> (Endringen er i starten av første setning) Bakgrunn: det er andre saker som også må prioriteres veldig høyt, blant annet fjerning av samordningsregelen.
Voteringsorden	STRAT-00.1A settes opp mot STRAT-00.1B
STRAT-00.1A	71
STRAT-00.1B	60
Blank/Avstående	5
STRAT-00.1A vant kampvotering.	
STRAT.00.1A	For tidsperioden 2025 til 2029 skal både strategi og arbeidsmetodikk i NBS bygge oppunder Stortingets mål om å nå 50 % sjølforsyning innen 2030. Følgende tekst legges inn under det politiske hovedmålet «Økt beredskap og sjølforsyning»:

	«Hovedprioritet i 2026-2029 blir å aktivt politisk jobbe med å få politikerne på å bevilge på statsbudsjett utover tallgrunnlag. Det er helt essensielt å øke overføringene for å nå dette målet slik at tallgrunnlaget som i dag er tak, i framtida blir sett på som et gulv, og at vi får den kontantstrømmen som må inn i næringa for å nå sjølforsyningsmålet. Dette vil være spesielt viktig for hoveddelen av NBS sine medlemmer som ligger lavest på skalaen (sau og ammeku).» Begrunnelse: Dette vil konkretisere strategien og målrette arbeidet som skal gjøres i perioden.
For	109
Mot	20
Blank/avstående	7
Resultat: Vedtatt inntatt i strategien	
Vedtak fra landsmøtet: For tidsperioden 2025 til 2029 skal både strategi og arbeidsmetodikk i NBS bygge oppunder Stortingets mål om å nå 50 % sjølforsyning innen 2030. Følgende tekst legges inn under det politiske hovedmålet «Økt beredskap og sjølforsyning»: "Hovedprioritet i 2026-2029 blir å aktivt politisk jobbe med å få politikerne på å bevilge på statsbudsjett utover tallgrunnlag. Det er helt essensielt å øke overføringene for å nå dette målet slik at tallgrunnlaget som i dag er tak, i framtida blir sett på som et gulv, og at vi får den kontantstrømmen som må inn i næringa for å nå sjølforsyningsmålet. Dette vil være spesielt viktig for hoveddelen av NBS sine medlemmer som ligger lavest på skalaen (sau og ammeku)."	

Forslagsnr.:	STRAT-00.2
Forslag fra forslagsstiller:	<i>Tillegg til Strategiplanen, Satsingsområde 1, delmål 1A;</i> <u>Arbeide for en oppdatering av referansebruksystemet for å kunne bruke det som et verktøy for omfordeling.</u>
For	101
Mot	28
Blank/avstående	7
Resultat: Vedtatt inntatt i strategien	
Vedtak fra landsmøtet: <u>Arbeide for en oppdatering av referansebruksystemet for å kunne bruke det som et verktøy for omfordeling.</u>	

Forslagsnr.:	STRAT-00
---------------------	-----------------

Forslag fra forslagsstiller:	Utkast til strategi (STRAT-00) vedtas som strategi for perioden 2026-2029.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Utkast til strategi (STRAT-00) vedtas som strategi for perioden 2026-2029 (med eventuelle tilleggsforslag).
For	118
Mot	10
Blank/avstående	8
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Utkast til strategi (STRAT-00) vedtas som strategi for perioden 2026-2029 (med eventuelle tilleggsforslag).	

Forslagsnr.:	STRAT-01
Forslag fra forslagsstiller:	Strategiplanen legges til side. For tidsperioden 2025 til 2029 skal både strategi og arbeidsmetodikk i NBS bygge oppunder Stortingets mål om å nå 50 % sjølforsyning innen 2030.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	STRAT-01 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat: Avvist	
Vedtak fra landsmøtet: STRAT-01 avvises.	

Hilsningstale:

- Truls Gulowsen, Naturvernforbundet

11. DEBATT ARBEIDSPROGRAM

Landsmøtet debatterte framlagte arbeidsprogram for 2026 med endrings- og tilleggsforslag.

12. BUDSJETT 2026

Generalsekretær Anders Bakke Klemoen orienterte om budsjettet for 2026.

13. ÅRSMELDING

Politisk nestleder Marianne Lunåsmo og organisatorisk nestleder Margrethe Figved la fram Norsk Bonde- og Småbrukarlag sin årsmelding for 2024-25 (1. juli 2024 til 30. september 2025).

Det ble gitt anledning til å kommentere årsmeldingen og budsjettet.

Det var 135 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Innstilling til vedtak fra representantskapet: Årsmelding for Norsk Bonde- og Småbrukarlag 2024-2025 godkjennes.

Vedtatt med 130 for, 1 imot. 4 avstående.

14. VOTERING ARBEIDSPROGRAM

Det var 135 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	AP-01
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at regjeringen følger opp forslag fra tidligere regjering om umiddelbart å legge planer for økt selvforsyningsgrad basert på norske råvarer, der så mye som mulig av mat- og dyrefôret er produsert på norske ressurser, med en høyest mulig matproduksjon over hele landet på de naturgitte og lokale ressurser som er tilgjengelige.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber regjeringen følge opp egen sjølforsyningsplan for økt selvforsyningsgrad basert på norske råvarer, der så mye som mulig av mat- og dyrefôret er produsert på norske ressurser, med en høyest mulig matproduksjon over hele landet på de naturgitte og lokale ressurser som er tilgjengelige.
For	132
Mot	1
Blank/avstående	3
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber regjeringen følge opp egen sjølforsyningsplan for økt selvforsyningsgrad basert på norske råvarer, der så mye som mulig av mat- og dyrefôret er produsert på norske ressurser, med en høyest mulig matproduksjon over hele landet på de naturgitte og lokale ressurser som er tilgjengelige.	

Forslagsnr.:	AP-02
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag NBS skal jobbe for å få lagt til rette for at meir av arealet, særleg kring byar og tettbygde strøk, som i dag ikkje er i bruk, blir lagt ut til parsellhagar. En satsing på parsellhager øker tilgangen på kortreist mat og fremme kunnskap om landbruk, også for satsing på urbant landbruk, og for å øke matsikkerhet og matberedskapen.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-02 avvises, men lokal- og fylkeslag oppfordres til å ta tak i saken.
For	107
Mot	28

Blank/avstående	1
Resultat Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: AP-02 avvises, men lokal- og fylkeslag oppfordres til å ta tak i saken.	

Forslagsnr.:	AP-03
Forslag fra forslagsstiller:	NBS skal ta kontakt med Tine og oppfordre de på det sterkeste til å relansere klimamelka, og ikke blande melk fra kyr som får det metanhemmende kjemikalet Bovaer sammen med melka fra andre produsenter. Dette er viktig slik at Tine igjen kan få tillit blant forbrukere.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-03 avvises til fordel for LMP-24
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: AP-03 avvises.	

Forslagsnr.:	AP-04
Forslag fra forslagsstiller:	NBS krever følgende endring / tillegg til i hovedavtalens tekst: "Ved brudd mellom stat og faglag skal Riksmeklingsmannen innen rimelig tid drøfte avtalen med partene, med mål om enigheten. Før saken oversendes Stortinget"
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-04 avvises til fordel for AP-05.
<i>AP-04 ble opprettholdt, og settes opp til kampvotering mot AP-05 (likelydende forslag).</i>	

Forslagsnr.:	AP-05
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet ber NBS arbeide for å få til en ordning med mekler/riksmekler.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	NBS arbeider for å få til en ordning med mekler/riksmekler.
Voteringsorden	Rep.skapets innstilling settes opp mot AP-04
AP-05 (rep.skapets innstilling)	71
AP-04	64
Blank/avstående	0
AP-05 vant kampvotering	
AP-05 (rep.skapets innstilling)	NBS arbeider for å få til en ordning med mekler/riksmekler.
For	119
Mot	12

Blank/avstående	4
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag arbeider for å få til en ordning med mekler/riksmekler.	

Forslagsnr.:	AP-06
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener at karbonbinding må bli en del av de nasjonale klimamålene. Bøndernes bidrag må synliggjøres og telle med i klimaregnskapet.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag arbeider for at karbonbinding i jord- og skogbruket skal kunne bokføres i klimaregnskapet.
For	132
Mot	1
Blank/avstående	2
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag arbeider for at karbonbinding i jord- og skogbruket skal kunne bokføres i klimaregnskapet.	

Forslagsnr.:	AP-07
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag jobber for en justering av regelverket for hjemmeslakting slik at det blir mer likt regelverket for viltslakting.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag jobber for en justering av regelverket for hjemmeslakting slik at det blir mer likt regelverket for viltslakting.
For	117
Mot	15
Blank/avstående	3
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag jobber for en justering av regelverket for hjemmeslakting slik at det blir mer likt regelverket for viltslakting.	

Forslagsnr.:	AP-08
Forslag fra forslagsstiller:	Styret og administrasjonen starter en utredning for å finne en løsning på hvordan vi kan redusere PNS for å kunne begynne utjevningen mellom kraftfôrkrevende produksjon og grasbasert produksjon. Og hvordan vi bedre kan utligne forskjellen mellom regioner.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet ber styret og administrasjonen starte en utredning for å finne en løsning på hvordan vi kan redusere PNS for å kunne begynne utjevningen mellom kraftfôrkrevende produksjon og grasbasert produksjon. Og hvordan vi bedre kan utligne forskjellen mellom regioner. NSG og Tyr inviteres til å være med på å finansiere denne utredningen.

For	125
Mot	4
Blank/avstående	6
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet ber styret og administrasjonen starte en utredning for å finne en løsning på hvordan vi kan redusere PNS for å kunne begynne utjevningen mellom kraftfôrkrevende produksjon og grasbasert produksjon. Og hvordan vi bedre kan utligne forskjellen mellom regioner. NSG og Tyr inviteres til å være med på å finansiere denne utredningen.	

Forslagsnr.:	AP-09
Forslag fra forslagsstiller:	NBS skal sette av penger i budsjett for 2026 til utarbeidelse av en rapport som tallfester hvor mange flere arbeidsplasser 50 % sjølforsyning vil frembringe direkte og indirekte i verdikjeden for mat. Hvor mye det vil øke BNP? Hvor mye det vil styrke handelsbalansen?
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-09 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: AP-09 avvises.	

Forslagsnr.:	AP-10
Forslag fra forslagsstiller:	A) Landsmøtet må arbeide for å skape retningslinjer som legg større vekt på bidrag til matproduksjon ved kjøp og sal av gardsbruk. B) Landsmøtet må utrede om hestehald skal vere ein del av godkjent grunnlag for konsesjonssøknad, og eventuelt må takast utav søknad om produksjonsmidlar utover arealtilskot. C) Landsmøtet må diskutere tiltak som Landbruksdirektoratet/landbruksministeren kan gje kommunane ved landbrukskontora for å sikre at meir av arealet forblir matproduserande i større grad.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-10 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: AP-10 avvises.	

Forslagsnr.:	AP-11
---------------------	--------------

Forslag fra forslagsstiller:	NBS må leggje press på regjeringa for at det skal vere mogleg for kommunane å stille lovleg krav til nydyrking av minst like mykje areal som det blir bygd ned, for å sikre at jordbruksarealet i Noreg held seg stabilt i det minste.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret, i samarbeid med fylkeslag, om å arbeide mot nedbygging av matjord, gjennom konkrete nedbyggingssaker.
For	128
Mot	4
Blank/avstående	3
Resultat vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret, i samarbeid med fylkeslag, om å arbeide mot nedbygging av matjord, gjennom konkrete nedbyggingssaker.	

Forslagsnr.:	AP-12
Forslag fra forslagsstiller:	Styret i NBS stiller seg ikkje lengre bak Klimaavtalen.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	AP-12 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat: AP-12.1 ble fremmet som alternativt forslag og behandlet i landsmøtet. Representantskapets innstilling til AP-12 ble dermed stående, og saken ansees som avvist.	
Vedtak fra landsmøtet: AP-12 avvises.	

Forslagsnr.:	AP-12.1
Forslag fra forslagsstiller:	NBS krever reforhandling av klimaavtalen med staten.
For	120
Mot	13
Blank/avstående	2
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: NBS krever reforhandling av klimaavtalen med staten	

Forslagsnr.:	AP-13
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil arbeide aktivt for at små gårder skal bestå for å skape levende bygder og lokalsamfunn. De små gårdene er også viktige bidrag til økt matvareberedskap.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	*Saken ble ikke behandlet i representantskapet, på grunn av feil fra sekretariatet.

For	126
Mot	8
Blank/avstående	1
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil arbeide aktivt for at små gårder skal bestå for å skape levende bygder og lokalsamfunn. De små gårdene er også viktige bidrag til økt matvareberedskap.	

De følgende forslagene, AP-00.1 - AP-00.4 er tilleggsforslag til AP-00 (forslag til arbeidsplan), og henviser til teksten i forslaget til arbeidsprogram presentert i landsmøteheftet.

Forslagsnr.:	AP-00.1
Forslag fra forslagsstiller:	Endring/tillegg i tekst for årshjul: <u>Perioden oktober-november øremerkes arbeid mot politikere i forbindelse med statsbudsjett.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	
For	104
Mot	27
Blank/avstående	4
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Endring/tillegg i tekst for årshjul: Perioden oktober-november øremerkes arbeid mot politikere i forbindelse med statsbudsjett.	

Forslagsnr.:	AP-00.2
Forslag fra forslagsstiller:	Tilleggsforslag til arbeidsprogrammet, til satsingsområde 2, 2D <i>Koble matproduksjon til lokale ressursar med ein mangfaldig bruksstruktur:</i> <u>Arbeide for å innføre småbrukstilskot til sau- og ammekubønder etter mal frå småbrukstilskot til kumjølkubønder i jordbruksforhandlingane våren 2026.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	
For	113
Mot	16
Blank/avstående	6
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	

Tillegg til arbeidsprogrammet, til satsingsområde 2, 2D *Koble matproduksjon til lokale ressurser med ein mangfaldig bruksstruktur:*

Arbeide for å innføre småbrukstilskot til sau- og ammekubønder etter mal frå småbrukstilskot til kumjølkbønder i jordbruksforhandlingane våren 2026.

Forslagsnr.:	AP-00.3
Forslag fra forslagsstiller:	Under satsningsområde 4 pkt 4A: relevante organisasjoner innenfor temaene <u>matberedskap/sjølforsyning</u> , bærekraft, klima, handelsavtaler og utmark, <u>herunder spesielt fagbevegelsen og miljøbevegelsen</u> , som en del av vårt politiske påvirkingsarbeid innenfor disse områdene.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	
For	119
Mot	14
Blank/avstående	2
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Under satsningsområde 4 pkt 4A: relevante organisasjoner innenfor temaene <u>matberedskap/sjølforsyning</u> , bærekraft, klima, handelsavtaler og utmark, <u>herunder spesielt fagbevegelsen og miljøbevegelsen</u> , som en del av vårt politiske påvirkingsarbeid innenfor disse områdene.	

Forslagsnr.:	AP-00.4
Forslag fra forslagsstiller:	Styret jobber på sine plattformer for at 10% målet for økologisk landbruk gjennomføres. Vi jobber politisk for at målene blir fulgt opp med tiltak. NBS jobber også med våre samvirkeorganisasjoner for disse målene. Vi oppfordrer at TINE benytter norsk økomelk fra hele landet til å dekke den økte etterspørselen. Vi skal aktiv påpeke faren for enda raskere sentralisering, økt import og tapt verdiskapning i distriktene.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	
For	106
Mot	28
Blank/avstående	1
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	

Styret jobber på sine plattformer for at 10% målet for økologisk landbruk gjennomføres. Vi jobber politisk for at målene blir fulgt opp med tiltak.

NBS jobber også med våre samvirkeorganisasjoner for disse målene. Vi oppfordrer at TINE benytter norsk økomelk fra hele landet til å dekke den økte etterspørselen. Vi skal aktiv påpeke faren for enda raskere sentralisering, økt import og tapt verdiskapning i distriktene.

Forslagsnr.:	AP-00
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet vedtar forslag til arbeidsprogram 2026, med ev. endringer.
For	128
Mot	5
Blank/avstående	2
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet vedtar forslag til arbeidsprogram 2026, med ev. endringer.	

Helsingstale

- Reidar Sand, SV

15. DEBATT INNKOMNE SAKER POLITISKE

Landsmøte debatterte de innkomne politiske sakene.

Helsingstale

- Mari Kirsti Kaaen, Latin-Amerikagruppene i Norge

Møtet heves for dagen klokka 17.25.

Ordfører åpnet møtet for dag to.

Kunstnerisk innslag, felespill ved Frida Helene Haltli.

Grunnet uforutsette omstendigheter ble det nødvendig å sette inn noen andre enn valgte referent til å føre protokoll sammen med Stian Tufte på søndag. I stedet for å bruke landsmøtets tid på dette valgte ordfører å sette inn Karl Sverre Holdal, som var valgt av landsmøtet til referent på lørdag, men endte med å ikke gjøre noe da fordi man hadde sikret seg med å velge en ekstra.

16. VOTERING INNKOMNE SAKER POLITISKE

Det var 133 stemmeberettigede ved opprop ved møtestart.

Forslagsnr.:	LMP-01
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet ber forhandlingsutvalget å fremme en revidering av avlingsskadeerstatningen, maksimumsgrensen er for lav for å ta opp de stadig økende kostnadene ved å plante/så. Vi vil også i denne revideringen ha med en oppsplitting av de ulike produksjonene i grøntnæringen slik at man kan få erstatning for en vekst selv om man har en annen vekst som går bedre.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet ber forhandlingsutvalget å fremme en revidering av avlingsskadeerstatningen, maksimumsgrensen er for lav for å ta opp de stadig økende kostnadene ved å plante/så. Vi vil også i denne revideringen ha med en oppsplitting av de ulike produksjonene i både grøntnæring og <u>kornproduksjon</u> slik at man kan få erstatning for en vekst selv om man har en annen vekst som går bedre.
For	129
Mot	4
Blank/avstående	0
Resultat:	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet ber forhandlingsutvalget å fremme en revidering av avlingsskadeerstatningen, maksimumsgrensen er for lav for å ta opp de stadig økende kostnadene ved å plante/så. Vi vil også i denne revideringen ha med en oppsplitting av de ulike produksjonene i både grøntnæring og <u>kornproduksjon</u> slik at man kan få erstatning for en vekst selv om man har en annen vekst som går bedre.	

Forslagsnr.:	LMP-02
Forslag fra forslagsstiller:	Vi ber om at forhandlingsutvalget tar dette med seg inn i jordbruksforhandlingene 2026, og arbeider for en mer rettferdig og bærekraftig velferdsmodell for kvinner i landbruket.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet ber om at forhandlingsutvalget tar dette med seg inn i jordbruksforhandlingene 2026, og arbeider for en mer rettferdig og bærekraftig velferdsmodell for kvinner i landbruket.
For	128
Mot	3
Blank/avstående	2

Resultat
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet ber om at forhandlingsutvalget tar dette med seg inn i jordbruksforhandlingene 2026, og arbeider for en mer rettferdig og bærekraftig velferdsmodell for kvinner i landbruket.

Det var 134 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMP-03
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil prioritere arbeidet med å avskaffe samordningsregelen i sin helhet høyt, gjennom innsats i jordbruksforhandlingene og i organisasjonens øvrige påvirkningsarbeid.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil prioritere arbeidet med å avskaffe samordningsregelen i sin helhet høyt, gjennom innsats i jordbruksforhandlingene og i organisasjonens øvrige påvirkningsarbeid.
LMP-03.1 (Alternativt forslag)	Landsmøte i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil prioritere arbeidet med å avskaffe samordningsregelen i sin helhet høyt, gjennom innsats i (jordbruksforhandlingene og) i organisasjonens øvrige påvirkningsarbeid.
Voteringsorden	LMP-03 (rep.skapets innstilling) settes opp mot LMP-03.1.
LMP-03 (rep.skapets innstilling)	70
LMP-03.1 (alternativt forslag)	57
Blank/Avstående	7
LMP-03 (rep.skapets innstilling) vant kampvoteringa.	
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil prioritere arbeidet med å avskaffe samordningsregelen i sin helhet høyt, gjennom innsats i jordbruksforhandlingene og i organisasjonens øvrige påvirkningsarbeid.
For	121
Mot	11
Blank/avstående	2
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil prioritere arbeidet med å avskaffe samordningsregelen i sin helhet høyt, gjennom innsats i jordbruksforhandlingene og i organisasjonens øvrige påvirkningsarbeid.	

Forslagsnr.:	LMP-04
Forslag fra forslagsstiller:	Jobbe for at det opprettes et fond som betaler ut avløsertilskudd, og fjerner samordningsregelen, som gjør at det ikke er likviditet som hinder for eksempel sykdomsavløsning.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Jobbe for bedre ordninger for likviditetsutfordringer knyttet til avløsertilskudd, og å fjerne samordningsregelen, som gjør at

	det ikke er likviditet som hinder for eksempel sykdomsavløsning.
For	124
Mot	6
Blank/avstående	4
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Jobbe for bedre ordninger for likviditetsutfordringer knyttet til avløsertilskudd, og å fjerne samordningsregelen, som gjør at det ikke er likviditet som hinder for eksempel sykdomsavløsning.	

Forslagsnr.:	LMP-05
Forslag fra forslagsstiller:	Vi ber om at forhandlingsutvalget tar dette med seg inn i jordbruksforhandlingene 2026.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMP-05 avvises.
Voteringsorden:	Opprinnelig forslag fra forslagsstiller opprettholdes, og settes opp mot rep.skapets innstilling
Rep.skapets innstilling	81
Forslag fra forslagsstiller	48
Blank/avstående	5
Resultat: Rep.skapets innstilling vant kampvotering.	
Vedtak fra landsmøtet: LMP-05 avvises.	

Forslagsnr.:	LMP-06
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag fortsett arbeidet med styrking av beitenæringa, og ser på mulighet for ei ordning som gir ekstra/ anna tilskot til bønder/ beitelag som kan hevde særskilt god lokal tilpassing til naturgitte forhold. Eksempel på tiltak er valg av raser, systematisk sambeiting mellom raser for å unngå smittepress, utnytting av sesongar, planer for å unngå parasitter, styrke naturmangfald, planer for lågt forbruk av innsatsfaktor frå fossile kjelder m.v.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal arbeide for at tilskotssystemet i større grad premierer lokaltilpassa og ressursbasert drift i beitenæringa. Det inneber å arbeide for verkemiddel og tilskotsordningar som premierer bruk av lokale ressursar og berekraft i praksis, som til dømes lågt kraftfôrforbruk, høg beiteandel, vekstskifte og reduksjon av fossile innsatsfaktorar.
For	123
Mot	10
Blank/avstående	1
Resultat: vedtatt	

Vedtak fra landsmøtet: Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal arbeide for at tilskotssystemet i større grad premierer lokaltilpassa og ressursbasert drift i beitenæringa. Det inneber å arbeide for verkemiddel og tilskotsordningar som premierer bruk av lokale ressursar og berekraft i praksis, som til dømes lågt kraftfôrforbruk, høg beiteandel, vekstskifte og reduksjon av fossile innsatsfaktorar.

Det var 133 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMP-07
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret sette mål om å fremme krav om egen vektgrense for våre nasjonale saueraser på 8-10 kg. Forskriften om vern av villsau fra Norskekysten har vektgrense satt mellom 8-16 kg for gammelnorsk sau.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret sette mål om å fremme krav om egen vektgrense for våre nasjonale saueraser på 8-10 kg, med bakgrunn i forskrift om vern av villsau fra Norskekysten hvor vektgrense er satt mellom 8-16 kg for gammelnorsk sau.
For	35
Mot	94
Blank/avstående	3
Resultat: Avvist.	
Vedtak fra landsmøtet: LMP-07 avvises.	

Det var 132 stemmeberettigede under første votering, deretter 133 stemmeberettigede under kampvotering og endelig votering.

Forslagsnr.:	LMP-08
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal beskrive utfordringer og muligheter beitenæringa står overfor i dag og framover, og vurdere hvordan beiteteknologi i størst mulig grad kan bidra til å løse ulike utfordringer og sikre rekruttering. Gruppa skal gjennomgå dagens virkemidler, herunder Tilskudd til tiltak i beiteområder, og vurdere hvordan disse kan styrkes for å fremme bruken av teknologi i beitenæringa.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal beskrive utfordringer og muligheter beitenæringa står overfor i dag og framover, og vurdere hvordan beiteteknologi i størst mulig grad kan bidra til å løse ulike utfordringer og sikre rekruttering. Gruppa skal gjennomgå dagens virkemidler, herunder Tilskudd til tiltak i beiteområder, og vurdere hvordan disse kan styrkes for å fremme bruken av teknologi i beitenæringa.

LMP-08.1 (endringsforslag)	Landsmøtet ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal beskrive utfordringer og muligheter beitenæringa står ovenfor i dag og framover, og vurdere hvordan beiteteknologi i størst mulig grad kan bidra til å løse ulike utfordringer og sikre rekruttering. <u>Både fordeler og ulemper ved bruk av beiteteknologi må belyses.</u> Gruppa skal gjennomgå dagens virkemidler, herunder Tilskudd til tiltak i beiteområder, og vurdere hvordan disse kan styrkes for å fremme bruken av teknologi i beitenæringa.
LMP-08.2 (alternativt forslag)	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal beskrive utfordringer og muligheter beitenæringa står overfor i dag og framover, og vurdere hvordan beiteteknologien påvirker beitenæringa, herunder se på virkemidler og tilskudd til tiltak i beiteområder.
Voteringsorden:	Det stemmes først over LMP-08.1, endringsforslag til rep.skapets innstilling. Deretter settes rep.skapets innstilling (med eller uten endring – LMP-08 eller LMP-08.1) opp mot alternativt forslag, LMP-08.2. Til slutt votes det over endelig forslag.
For LMP-08.1	107
Mot LMP-08.1	18
Blank/avstående	7
LMP-08.1 (endringsforslag) vedtas, og rep.skapets innstilling med endring (LMP-08.1) settes opp mot alternativt forslag (LMP-08.2).	
LMP-08.1	90
LMP-08.2	35
Blank/avstående	8
LMP-08.1 vant kampvoteringa, og votes over i sin helhet.	
For	102
Mot	27
Blank/avstående	4
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal beskrive utfordringer og muligheter beitenæringa står ovenfor i dag og framover, og vurdere hvordan beiteteknologi i størst mulig grad kan bidra til å løse ulike utfordringer og sikre rekruttering. <u>Både fordeler og ulemper ved bruk av beiteteknologi må belyses.</u> Gruppa skal gjennomgå dagens virkemidler, herunder Tilskudd til tiltak i beiteområder, og vurdere hvordan disse kan styrkes for å fremme bruken av teknologi i beitenæringa.	

Forslagsnr.:	LMP-09
---------------------	---------------

Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes av utredningsmidler til en gjennomgang av utviklingen i antall lovkrav, rapporteringskrav, kontroller mm. for norske bønder de siste 30 årene. Utredningen skal involvere relevante aktører og en skal også diskutere mulige tiltak, herunder samhandling mellom ulike instanser, utveksling av data og hvordan en kan unngå dobbeltkontroller.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes av utredningsmidler til en gjennomgang av utviklingen i antall lovkrav, rapporteringskrav, kontroller mm. for norske bønder de siste 30 årene. Utredningen skal involvere relevante aktører og en skal også diskutere mulige tiltak, herunder samhandling mellom ulike instanser, utveksling av data og hvordan en kan unngå dobbeltkontroller.
For	109
Mot	23
Blank/avstående	1
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det settes av utredningsmidler til en gjennomgang av utviklingen i antall lovkrav, rapporteringskrav, kontroller mm. for norske bønder de siste 30 årene. Utredningen skal involvere relevante aktører og en skal også diskutere mulige tiltak, herunder samhandling mellom ulike instanser, utveksling av data og hvordan en kan unngå dobbeltkontroller.	

Det var 132 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMP-10
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det innføres et tilskudd til drift av små teiger i RMP på 2000 kr per teig på under fem dekar.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det innføres et tilskudd til drift av små teiger i RMP. Dersom tiltaket pålegges regionene, må det finansieres med friske midler.
For	117
Mot	15
Blank/avstående	0
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber om at det i jordbruksoppgjøret 2026 kreves at det innføres et tilskudd til drift av små teiger i RMP. Dersom tiltaket pålegges regionene, må det finansieres med friske midler	

Det var 133 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMP-11
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde og Småbrukarlag skal inn mot jordbruksforhandlingane arbeide for å flytte kommunane Bjerkreim, Gjesdal og Strand frå AK-sone 3 til AK-sone 5b.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever inn mot jordbruksforhandlingene 2026 at det settes ned en partsammensatt arbeidsgruppe som skal se på grensene mellom de ulike AK sonene i hele landet. Det nevnes eksempelvis å flytte kommunane Bjerkreim, Gjesdal og Strand frå AK-sone 3 til AK-sone 5b.
For	101
Mot	30
Blank/avstående	2
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever inn mot jordbruksforhandlingene 2026 at det settes ned en partsammensatt arbeidsgruppe som skal se på grensene mellom de ulike AK sonene i hele landet. Det nevnes eksempelvis å flytte kommunane Bjerkreim, Gjesdal og Strand frå AK-sone 3 til AK-sone 5b.	

Forslagsnr.:	LMP-12
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal jobbe for verktøy som kan bidra til å oppfylle klimaavtalen som også styrker selvforsyningen. Som blant annet en pakke for å bedre jordhelse.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal jobbe for verktøy som kan bidra til å oppfylle klimaavtalen som også styrker selvforsyningen. Som blant annet en pakke for å bedre jordhelse.
For	120
Mot	11
Blank/avstående	2
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal jobbe for verktøy som kan bidra til å oppfylle klimaavtalen som også styrker selvforsyningen. Som blant annet en pakke for å bedre jordhelse.	

Forslagsnr.:	LMP-13
Forslag fra forslagsstiller:	Krav til bruk av BOVAER til drøvtyggere må fjernes fra jordbruksforhandlingene da bruk av statlige subsidier som har konkurransevridende effekt er i strid med EUS avtalen artikkel 61. Det må settes sammen en forhandlingsgruppe/arbeidsgruppe som består av nøkkelaktørene gitt i klimaplan for å utarbeide en konkret og

	helhetlig handlingsplan for klimasmart foring jfr intensjonene i landbruket klimaplan. Arbeidet må sette fokus på helheten i foringen der stimulering til godt grovfor er en viktig bestanddel av planen. Hensikten med arbeidet må være å fremme en plan for klimasmart foring som ikke er teknologispesifikk, men har valgfrihet for bonden til å velge løsninger som gir måloppnåelsen som er gitt i klimaplan. Det må være mulighet for å bruke alternative tilskudd som Easylin, Agolin og andre tilskudd som kan påvirke utslippet til drøvtyggere. Bonden må selv ha valgfrihet i henhold til strategi for å redusere klimautslipp på gården. Aktivt utvikle en større verktøykasse for klimasmart foring av drøvtyggere som er teknologinøytral slik at bøndene får valgmuligheter. Jobbe for at tilskuddsordningen skal stimulere til gode valg som er i tråd med landbrukets klimaplan framfor å gjøre det umulig å drive dersom man ikke går for en teknologispesifikk løsning for å redusere metanutslipp i drøvtyggere.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Forslag LMP-13 avvises til fordel for LMP-24
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: Forslag LMP-13 avvises.	

Forslagsnr.:	LMP-14
Forslag fra forslagsstiller:	Vi i Bonde- og Småbrukarlaget ønsker å stille spørsmål ved Bovaer som et pålagt klimatiltak da dette ikke er forsket nok på, samt uønsket av forbrukerne. Dette middelet savner også begrepsavklaring og sikkerhetsvurdering i forhold til lengere tidsbruk enn 1 år. Bøndene bør også ha tilgang til valgfrihet i forhold til hvilken metan hemmer metode de skal pålegges om de skal pålegges en slik metode. Dette jevnført med for eksempel Danmark. Vi savner også et søkelys på andre mer effektive tiltak som kalking og drenering i klimadiskusjonen. Dette innebærer også en erkjennelse av et større kretsløp drøvtyggerne inngår i som forsvinner i diskusjonen rundt klimatiltak.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMP-14 avvises til fordel for LMP-24
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: LMP-14 avvises.	

Forslagsnr.:	LMP-15
Forslag fra forslagsstiller:	Bonde- og Småbrukarlaget må aktivt jobbe for å utvikle klimakalkulatoren slik at den positive effekten av bondens arbeid kommer med i beregningen av klimaregnskapet. Det bør settes ned en arbeidsgruppe som jobber spesielt med innspill til klimakalkulatoren og utviklingen av denne. I jordbruksforhandlingene bør det premieres god agronomi som fører til et mindre klimaavtrykk i landbruket. Jordbruket kan ikke godta flere påslag/merkostnader uten at det er gjort en god kartlegging av behov og mulighetsrom for klimabesparelser. Det må også gjennomføres kostnadsoverslag for de tiltakene som pålegges, og det må gis bonden en kompensasjon for de påløpte utgiftene som bonden belastes gjennom pålagte endringer.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMP-15 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: LMP-15 avvises.	

Forslagsnr.:	LMP-16
Forslag fra forslagsstiller:	NBS krever at landbruksministeren skal være tilstedeværende under alle deler av jordbruksforhandlingene.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	NBS henvender seg til Staten om at landbruksministeren skal være tilstedeværende under alle deler av jordbruksforhandlingene og minimum i prosederingene.
For	102
Mot	29
Blank/avstående	2
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: NBS henvender seg til Staten om at landbruksministeren skal være tilstedeværende under alle deler av jordbruksforhandlingene og minimum i prosederingene.	

Forslagsnr.:	LMP-17
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde og Småbrukarlag foreslår at det jobbes for at alle mottakere av produksjonstilskudd får en form for beredskapslønn.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMP-17 avvises til fordel for POP-03 (beredskapstilskudd).
For	
Mot	
Blank/avstående	

Resultat
Vedtak fra landsmøtet: LMP-17 avvises.

Forslagsnr.:	LMP-18
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever at staten tar et tydelig ansvar for å sikre tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet, uavhengig av kommuneøkonomi.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever at staten tar et tydelig ansvar for å sikre tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet, uavhengig av kommuneøkonomi.
LMP-18.1 (Alternativt forslag):	Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever at staten sikrer tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet.
Voteringsorden:	LMP-18 (rep.skapets innstilling) settes opp mot LMP-18.1 (alternativt forslag).
LMP-18 (rep.skapets innstilling)	64
LMP-18.1 (alternativt forslag)	68
Blank/avstående	1
LMP-18.1 (alternativt forslag) vant kampvoteringa.	
	Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever at staten sikrer tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet.
For	125
Mot	5
Blank/avstående:	3
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag krever at staten sikrer tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet.	

Det var 132 stemmeberettigede under kampvotering, deretter 133 stemmeberettigede under endelig votering.

Forslagsnr.:	LMP-19
Forslag fra forslagsstiller:	NBS går ikke i forhandlinger hvis ikke Staten imøtekommer at effektiviseringsgevinsten i sin helhet tilfaller jordbruket. Alternativt går NBS til forhandlinger på premisset om å si opp klimaavtalen fordi staten ikke kan tilføre ytterligere krav og utgifter med bakgrunn i at staten konsekvent underfinansierer jordbruket.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret prioritere at effektiviseringsgevinsten tilfaller jordbruket som et sentralt krav i kommende forhandlinger.
Voteringsorden:	Opprinnelig forslag fra forslagsstiller opprettholdes, og settes opp mot rep.skapets innstilling

Rep.skapets innstilling	87
Forslag fra forslagsstiller	40
Blank/avstående	5
Resultat: Rep.skapet innstilling vant kampvotering, og voteres over alene.	
For	113
Mot	17
Blank/avstående	3
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret prioritere at effektiviseringsgevinsten tilfaller jordbruket som et sentralt krav i kommende forhandlinger.	

Det var 134 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMP-20
Forslag fra forslagsstiller:	Sende formell henvendelse til Staten om å få disse endringene på plass innen JBF 2026.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMP-20 avvises.
Voteringsorden	Opprinnelig forslag fra forslagsstiller opprettholdes, og settes opp mot rep.skapets innstilling
Rep.skapets innstilling	95
Forslag fra forslagsstiller	35
Blank/avstående	4
Resultat: rep.skapets innstilling vant kampvoteringa.	
Vedtak fra landsmøtet: LMP-20 avvises.	

Forslagsnr.:	LMP-21
Forslag fra forslagsstiller:	NBS skal fra og med jordbruksforhandlingene 2026 være representert med hele forhandlingsutvalget.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret arbeide for at hele forhandlingsutvalget er representert i forhandlingene.
For	96
Mot	37
Blank/avstående	1
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret arbeide for at hele forhandlingsutvalget er representert i forhandlingene.	

Forslagsnr.:	LMP-22
---------------------	---------------

Forslag fra forslagsstiller:	Hvis NBS mener at JBF 2026 ikke fører til minimum 2,5 % økning i sjølforsyning, skal NBS sørge for at det i sluttprotokoll tydelig presiseres at årets avtale ikke vil føre til at Stortinget når målet om dette innen 2030.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber forhandlingsutvalget arbeide for at det tydelig presiseres i sluttprotokoll at årets avtale ikke vil føre til at Stortinget når målet om 50 prosent sjølforsyning innen 2030, dersom utvalget mener at avtalen ikke fører til minimum 2,5 prosentpoeng økning i sjølforsyning.
For	
Mot	
Blank/avstående	
Resultat	
Vedtak fra landsmøtet: Forslaget ble trukket av forslagsstiller.	

Forslagsnr.:	LMP-23
Forslag fra forslagsstiller:	Nordland Bonde- og Småbrukarlag legger disse kriteriene til grunn for gjennomføringen av jordbruksforhandlingene 2026 og i årene som kommer: NBS må klare å gjennomføre reelle forhandlinger. Da må det være forhandlingsutvalget som forhandler, ikke bare lederen. Og landsstyret og fylkeslederne må være aktive medspillere. Det er ønskelig at statsråden er til stede under prosederingen. Resultatet av forhandlingene, eller om NBS skriver avtale eller ikke, skal ikke komme som en overraskelse på organisasjonen. Styret og forhandlingsutvalget må forankre kravene foran forhandlingene (primærdokumentet) i organisasjonen, og framføre dem med den kraft en samla organisasjon kan gi. Forankringen i organisasjonen skal gjennomføres i tråd med de vedtak om åpenhet som landsmøtet har gjort. Dette betyr at det skal informeres innad i organisasjonen på viktige stadier under forhandlingene. Åpenheten innad i organisasjonen må bygge på tillit, men denne åpenheten skal kombineres med gjeldende krav om taushetsplikt utad. Skal NBS kunne få gjennomslag for våre krav må hele organisasjonen øve press på forhandlingspartene gjennom å opparbeide støtte i opinionen, men også i den øvrige jordbruksnæringen. Det må settes noen tydelige mål for forhandlingene, som kan kommuniseres klart, og som kan måles og evalueres etter forhandlingene. Jo flere krav som stilles her, desto større behov for å prioritere mellom dem. Våre mål kan være: • Samordningen skal bort. (Koster ca. 250 mill.) • Reell inntektsjamstilling skal oppnås på det første årsverket i alle produksjoner • Det skal innføres driftstilskudd for alle grovfôrproduksjoner med husdyr

	• Driftstilskuddet økes (gjelder også de grovfôrproduksjonene som ikke har driftstilskudd nå) med 50 000 kroner for alle grovfôrproduksjoner med husdyr • Satsing på områder med utfordrende driftsforhold og behov for flere bønder • Investeringsstilskudd til nydyrking og reetablering av tidligere dyrka jord Om våre målsettinger får gjennomslag eller ikke vil være sjølstendige kriterier for om NBS skal underskrive en avtale eller ikke.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet ber styret prioritere følgende tiltak i jordbruksforhandlingene 2026: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag legger disse kriteriene til grunn for gjennomføringen av jordbruksforhandlingene 2026 og i årene som kommer: NBS må klare å gjennomføre reelle forhandlinger. Da må det være forhandlingsutvalget som forhandler, ikke bare lederen. Og landsstyret og fylkeslederne må være aktive medspillere. Det er ønskelig at statsråden er til stede under prosederingen. Resultatet av forhandlingene, eller om NBS skriver avtale eller ikke, skal ikke komme som en overraskelse på organisasjonen. Styret og forhandlingsutvalget må forankre kravene foran forhandlingene (primærdokumentet) i organisasjonen, og framføre dem med den kraft en samla organisasjon kan gi. Forankringen i organisasjonen skal gjennomføres i tråd med de vedtak om åpenhet som landsmøtet har gjort. Dette betyr at det skal informeres innad i organisasjonen på viktige stadier under forhandlingene. Åpenheten innad i organisasjonen må bygge på tillit, men denne åpenheten skal kombineres med gjeldende krav om taushetsplikt utad. Skal NBS kunne få gjennomslag for våre krav må hele organisasjonen øve press på forhandlingspartene gjennom å opparbeide støtte i opinionen, men også i den øvrige jordbruksnæringen. Det må settes noen tydelige mål for forhandlingene, som kan kommuniseres klart, og som kan måles og evalueres etter forhandlingene. Jo flere krav som stilles her, desto større behov for å prioritere mellom dem. Våre mål kan være: • Samordningen skal bort. (Koster ca. 250 mill.) • Reell inntektsjamstilling skal oppnås på det første årsverket i alle produksjoner • Det skal innføres driftstilskudd for alle grovfôrproduksjoner med husdyr • Driftstilskuddet økes (gjelder også de grovfôrproduksjonene som ikke har driftstilskudd nå)

	med 50 000 kroner for alle grovfôrproduksjoner med husdyr • Satsing på områder med utfordrende driftsforhold og behov for flere bønder • Investeringsstilskudd til nydyrking og reetablering av tidligere dyrka jord Om våre målsettinger får gjennomslag eller ikke vil være sjølstendige kriterier for om NBS skal underskrive en avtale eller ikke.
For	69
Mot	62
Blank/avstående	3
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet ber styret prioritere følgende tiltak i jordbruksforhandlingene 2026: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag legger disse kriteriene til grunn for gjennomføringen av jordbruksforhandlingene 2026 og i årene som kommer: NBS må klare å gjennomføre reelle forhandlinger. Da må det være forhandlingsutvalget som forhandler, ikke bare lederen. Og landsstyret og fylkeslederne må være aktive medspillere. Det er ønskelig at statsråden er til stede under prosederingen. Resultatet av forhandlingene, eller om NBS skriver avtale eller ikke, skal ikke komme som en overraskelse på organisasjonen. Styret og forhandlingsutvalget må forankre kravene foran forhandlingene (primærdokumentet) i organisasjonen, og framføre dem med den kraft en samla organisasjon kan gi. Forankringen i organisasjonen skal gjennomføres i tråd med de vedtak om åpenhet som landsmøtet har gjort. Dette betyr at det skal informeres innad i organisasjonen på viktige stadier under forhandlingene. Åpenheten innad i organisasjonen må bygge på tillit, men denne åpenheten skal kombineres med gjeldende krav om taushetsplikt utad. Skal NBS kunne få gjennomslag for våre krav må hele organisasjonen øve press på forhandlingspartene gjennom å opparbeide støtte i opinionen, men også i den øvrige jordbruksnæringen. Det må settes noen tydelige mål for forhandlingene, som kan kommuniseres klart, og som kan måles og evalueres etter forhandlingene. Jo flere krav som stilles her, desto større behov for å prioritere mellom dem. Våre mål kan være: • Samordningen skal bort. (Koster ca. 250 mill.) • Reell inntektsjamstilling skal oppnås på det første årsverket i alle produksjoner • Det skal innføres driftstilskudd for alle grovfôrproduksjoner med husdyr • Driftstilskuddet økes (gjelder også de grovfôrproduksjonene som ikke har driftstilskudd nå) med 50 000 kroner for alle grovfôrproduksjoner med husdyr • Satsing på områder med utfordrende driftsforhold og behov for flere bønder • Investeringsstilskudd til nydyrking og reetablering av tidligere dyrka jord	

Om våre målsettinger får gjennomslag eller ikke vil være sjølstendige kriterier for om NBS skal underskrive en avtale eller ikke.

Forslagsnr.:	LMP-24
Forslag fra forslagsstiller:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal arbeide for at innføring av metanhemmere i norsk jordbruk skjer på prinsipper om frivillighet, valgfrihet og pålitelighet, og med kostnadsdekning i form av tilleggstilskudd. Det er behov for en omfattende utredning av det totale kostnadsbildet før man kan vurdere innretning på innføring av bruk av metanhemmere, i tillegg til hvilke konsekvenser dette vil ha for gjennomføring av andre miljøtiltak i jordbruket.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal arbeide for at innføring av metanhemmere i norsk jordbruk skjer på prinsipper om frivillighet, valgfrihet og pålitelighet, og med kostnadsdekning i form av tilleggstilskudd. Det er behov for en omfattende utredning av det totale kostnadsbildet før man kan vurdere innretning på innføring av bruk av metanhemmere, i tillegg til hvilke konsekvenser dette vil ha for gjennomføring av andre miljøtiltak i jordbruket.
LMP-24.1 (alternativt forslag):	Norsk Bonde- og Småbrukarlag tar et prinsipielt standpunkt mot obligatorisk innføring av Bovaer i Norge, og jobber heller for at andre metanreduserende tiltak som for eksempel beiting blir tatt med inn i klimaregnskapet.
Voteringsorden:	LMP-24 (rep.skapets innstilling) settes opp mot LMP-24.1 (alternativt forslag).
LMP-24 (rep.skapets innstilling)	36
LMP-24.1 (alternativt forslag)	97
Blank/avstående	1
LMP-24.1 (alternativt forslag) vant kampvoteringa, og voteres over alene.	
For	116
Mot	18
Blank/avstående	0
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag tar et prinsipielt standpunkt mot obligatorisk innføring av Bovaer i Norge, og jobber heller for at andre metanreduserende tiltak som for eksempel beiting blir tatt med inn i klimaregnskapet.	

Forslagsnr.:	LMP-25
Forslag fra forslagsstiller:	Jordbruksforhandlingene; NBS krever at bunnfradraget beregnes i %, ikke som et fast beløp.

Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	*Saken er ikke behandlet i representantskapet, på grunn av feil fra sekretariatet.
LMP-25.1 (alternativt forslag):	NBS står fast ved at vi ønsker å fjerne bunnfradraget helt. Vi ønsker derfor ikke å foreslå en alternativ beregning, og frykter dessuten at en prosentsats vil slå hardes ut for de produksjonene som er mest avhengige av tilskudd.
Voteringsorden:	LMP-25 (forslag fra forslagsstiller) settes opp mot LMP-25.1 (alternativt forslag).
LMP-25 (forslag fra forslagsstiller)	20
LMP-25.1 (alternativt forslag)	109
Blank/avstående	5
LMP-25.1 (alternativt forslag) vant kampvoteringa, og voteres over alene.	
For	99
Mot	33
Blank/avstående	2
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: NBS står fast ved at vi ønsker å fjerne bunnfradraget helt. Vi ønsker derfor ikke å foreslå en alternativ beregning, og frykter dessuten at en prosentsats vil slå hardes ut for de produksjonene som er mest avhengige av tilskudd.	

Forslagsnr.:	LMP-26
Forslag fra forslagsstiller:	Matproduksjon på drøvtyggarar i form av grasfôring og utmarksbeiting må prioriterast sterkare under Jordbruksforhandlingane. Eit betydeleg økonomisk løft er nødvendig. Det vil vere ei redning for distrikts-jordbruket i Noreg.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	*Saken er ikke behandlet i representantskapet, på grunn av feil fra sekretariatet.
For	122
Mot	12
Blank/avstående	0
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Matproduksjon på drøvtyggarar i form av grasfôring og utmarksbeiting må prioriterast sterkare under Jordbruksforhandlingane. Eit betydeleg økonomisk løft er nødvendig. Det vil vere ei redning for distrikts-jordbruket i Noreg.	

17. DEBATT VEDTEKTER

Landsmøtet debatterte framlagte forslag til vedtektsendringer.

18. VOTERING VEDTEKTER

Det var 134 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken. Det trengs 90 stemmer for positivt vedtak.

Forslagsnr.:	VT-01
Forslag fra forslagsstiller:	§8.5 Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett. Varaordfører mottar sakspapirer og har rett til å følge styremøtet digitalt på linje med øvrige varamedlemmer. NY §8.6 <u>Leiar i ungdomsutvalet møter fast i styret med tale- og forslagsrett.</u> §8.6 <u>7</u> Styremedlemmar, <u>leiar i ungdomsutvalget</u> og ordførar i representantskapet får reise- og møtegodtgjerdsle. Styreleiar og nestleiarar får i tillegg godtgjerdsle knytt til vervet. Styreleiar får dekkja nødvendige kostnader til reise og opphald i Oslo.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§8.5 Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett. Varaordfører mottar sakspapirer og har rett til å følge styremøtet digitalt på linje med øvrige varamedlemmer. NY §8.6 <u>Leiar i ungdomsutvalet møter fast i styret med tale- og forslagsrett.</u> §8.6 <u>7</u> Styremedlemmar, <u>leiar i ungdomsutvalget</u> og ordførar i representantskapet får reise- og møtegodtgjerdsle. Styreleiar og nestleiarar får i tillegg godtgjerdsle knytt til vervet. Styreleiar får dekkja nødvendige kostnader til reise og opphald i Oslo.
For	121
Mot	10
Blank/avstående	3
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: §8.5 Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett. Varaordfører mottar sakspapirer og har rett til å følge styremøtet digitalt på linje med øvrige varamedlemmer. NY §8.6 <u>Leiar i ungdomsutvalet møter fast i styret med tale- og forslagsrett.</u> §8.6 <u>7</u> Styremedlemmar, <u>leiar i ungdomsutvalget</u> og ordførar i representantskapet får reise- og møtegodtgjerdsle. Styreleiar og nestleiarar får i tillegg godtgjerdsle knytt til vervet. Styreleiar får dekkja nødvendige kostnader til reise og opphald i Oslo.	

Det var 135 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken. Det trengs 90 stemmer for positivt vedtak.

Forslagsnr.:	VT-02
Forslag fra forslagsstiller:	§5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: A <u>Årsmelding-Orientering om styrets beretning og oppfølging av landsmøtesaker.</u>

	<i>Påfølgende punkter får endret bokstav.</i> §7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen og vedta budsjettframlegg. <u>Representantskapet vedtar årsmelding.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: A Årsmelding <u>Orientering om styrets beretning og oppfølging av landsmøtesaker.</u> <i>Påfølgende punkter får endret bokstav.</i> §7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen og vedta budsjettframlegg. <u>Representantskapet vedtar årsmelding.</u>
For	122
Mot	10
Blank/avstående	3
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: §5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: A Årsmelding <u>Orientering om styrets beretning og oppfølging av landsmøtesaker.</u> <i>Påfølgende punkter får endret bokstav.</i> §7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen og vedta budsjettframlegg. <u>Representantskapet vedtar årsmelding.</u>	

Forslagsnr.:	VT-03
Forslag fra forslagsstiller:	§5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: F Forslag til arbeidsprogram <u>Årsplan</u> ...
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: F Forslag til arbeidsprogram <u>Årsplan</u> ...
For	113
Mot	13

Blank/avstående	9
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: §5.9 Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene: F <u>Forslag til arbeidsprogram Årsplan</u>	

Forslagsnr.:	VT-04
Forslag fra forslagsstiller:	NY §5.10 Voteringsorden i landsmøtet er følgende: • <u>Endringar av vedtektene og prinsippprogrammet krev 2/3 absolutt fleirtal, og kan berre gjerast på ordinært landsmøte.</u> • <u>Personval krev absolutt fleirtal. Rekkjefølgja følgjer §5.9 H-K.</u> • <u>Ved benkeforslag skal den som fremmer forslaget presentere kandidaten. Det vert gitt anledning til opptil to støtteinnlegg per kandidat til vervet det benkast på. Ordførar avgjer lengde på støtteinnlegg. Dersom det kjem benkeforslag til leiar, opnast det for debatt.</u> • Akklamasjon kan nyttast når det berre er ein kandidat til et verv. Val skal gå føre seg skriftleg dersom det er meir enn ein kandidat til same verv eller dersom nokon krev det. <u>Val av leiar skal skje skriftleg.</u> Dersom ingen av kandidatane får meir enn halvparten av dei gitte stemmene ved votering, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer. Oppnår ingen kandidat absolutt fleirtal her, skal det haldast omval kor alminneleg fleirtal avgjer. Dersom ingen av kandidatane ved dette omvalet oppnår alminneleg fleirtal avgjerast valet ved loddtrekking. • <u>Andre saker som behandlast på landsmøtet krev alminneleg fleirtal. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.</u> §5.10 Styreleiar blir valt for eitt år. Styremedlemmene blir valde for to år. To nestleiarar blir valde for eitt år blant dei valde styremedlemmene. Val av leiar skal skje skriftleg. (flyttast til NY 5.10) §5.16 Landsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking. (flyttast til NY 5.10) <i>Påfølgjande endring av paragrafnummer.</i>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	NY §5.10 Voteringsorden i landsmøtet er følgende: • <u>Endringar av vedtektene og prinsippprogrammet krev 2/3 absolutt fleirtal, og kan berre gjerast på ordinært landsmøte.</u>

	• <u>Personval krev absolutt fleirtal. Rekkjefølgja følgjer §5.9 H-K.</u> • <u>Ved benkeforslag skal den som fremmer forslaget presentere kandidaten. Det vert gitt anledning til opptil to støtteinnlegg per kandidat til vervet det benkast på. Ordførar avgjer lengde på støtteinnlegg. Dersom det kjem benkeforslag til leiar, opnast det for debatt.</u> • Akklamasjon kan nyttast når det berre er ein kandidat til et verv. Val skal gå føre seg skriftleg dersom det er meir enn ein kandidat til same verv eller dersom nokon krev det. <u>Val av leiar skal skje skriftleg.</u> Dersom ingen av kandidatane får meir enn halvparten av dei gitte stemmene ved votering, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer. Oppnår ingen kandidat absolutt fleirtal her, skal det haldast omval kor alminneleg fleirtal avgjer. Dersom ingen av kandidatane ved dette omvalet oppnår alminneleg fleirtal avgjerast valet ved loddtrekking. • <u>Andre saker som behandlast på landsmøtet krev alminneleg fleirtal. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.</u> §5.10 11 Styreleiar blir valt for eitt år. Styremedlemmene blir valde for to år. To nestleiarar blir valde for eitt år blant dei valde styremedlemmene. Val av leiar skal skje skriftleg. (flyttast til NY 5.10) §5.16 Landsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking. (flyttast til NY 5.10) <i>Påfølgjande endring av paragrafnummer.</i>
For	111
Mot	8
Blank/avstående	16
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: NY §5.10 Voteringsorden i landsmøtet er følgende: • <u>Endringar av vedtektene og prinsippprogrammet krev 2/3 absolutt fleirtal, og kan berre gjerast på ordinært landsmøte.</u> • <u>Personval krev absolutt fleirtal. Rekkjefølgja følgjer §5.9 H-K.</u> • <u>Ved benkeforslag skal den som fremmer forslaget presentere kandidaten. Det vert gitt anledning til opptil to støtteinnlegg per kandidat til vervet det benkast på. Ordførar avgjer lengde på støtteinnlegg. Dersom det kjem benkeforslag til leiar, opnast det for debatt.</u> • Akklamasjon kan nyttast når det berre er ein kandidat til et verv. Val skal gå føre seg skriftleg dersom det er meir enn ein kandidat til same verv eller dersom nokon krev det. <u>Val av leiar skal skje skriftleg.</u> Dersom ingen av kandidatane får	

meir enn halvparten av dei gitte stemmene ved votering, skal det haldast omval mellom dei to kandidatane som har fått flest stemmer. Oppnår ingen kandidat absolutt fleirtal her, skal det haldast omval kor alminneleg fleirtal avgjer. Dersom ingen av kandidatane ved dette omvalet oppnår alminneleg fleirtal avgjerast valet ved loddtrekking.

- Andre saker som behandlast på landsmøtet krev alminneleg fleirtal. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.

~~§5.10~~ 11 Styreleiar blir valt for eitt år. Styremedlemmene blir valde for to år. To nestleiarar blir valde for eitt år blant dei valde styremedlemmene. ~~Val av leiar skal skje skriftleg.~~ (flyttast til NY 5.10)

~~§5.16 Landsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står stemmetalet likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetalet framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.~~ (flyttast til NY 5.10)

Påfølgjande endring av paragrafnummer.

Forslagsnr.:	VT-05
Forslag fra forslagsstiller:	§5.17 Landsmøtet vel to møtesekretærer, fullmaktsnemnd , reisefordelingsnemnd og redaksjonsnemnd. Redaksjonsnemnda har fem medlemmar, av desse minst eitt medlem under 35 år.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§5.17 Landsmøtet vel to møtesekretærer, fullmaktsnemnd , reisefordelingsnemnd og redaksjonsnemnd. Redaksjonsnemnda har fem medlemmar, av desse minst eitt medlem under 35 år.
For	126
Mot	3
Blank/avstående	6
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: §5.17 Landsmøtet vel to møtesekretærer, fullmaktsnemnd , reisefordelingsnemnd og redaksjonsnemnd. Redaksjonsnemnda har fem medlemmar, av desse minst eitt medlem under 35 år.	

Forslagsnr.:	VT-06
Forslag fra forslagsstiller:	§7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen, og vedta budsjettframlegg og velje revisor.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen, og vedta budsjettframlegg og velje revisor.
For	132
Mot	0
Blank/avstående	3
Resultat	

Vedtak fra landsmøtet: §7.8 Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til vedtektsendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen, vedta budsjettframlegg og velje revisor.

Forslagsnr.:	VT-07
Forslag fra forslagsstiller:	<u>NY §8.4 Arbeidsutvalet består av leiar, politisk og organisatorisk nestleiar, og har det overordna faglege og organisatoriske ansvaret for organisasjonen. Arbeidsutvalet førebur saker til styret, og tek avgjerder i mindre og tidssensitive saker iht. mandat frå styret. Styret får tilsendt referat frå møta i AU.</u> <i>Påfølgjande endring av paragrafnumre.</i>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	<u>NY §8.4 Arbeidsutvalet består av leiar, politisk og organisatorisk nestleiar, og har det overordna faglege og organisatoriske ansvaret for organisasjonen. Arbeidsutvalet førebur saker til styret, og tek avgjerder i mindre og tidssensitive saker ihht. mandat frå styret. Styret får tilsendt referat frå møta i AU.</u> <i>Påfølgjande endring av paragrafnumre.</i>
For	126
Mot	2
Blank/avstående	7
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: <u>NY §8.4 Arbeidsutvalet består av leiar, politisk og organisatorisk nestleiar, og har det overordna faglege og organisatoriske ansvaret for organisasjonen. Arbeidsutvalet førebur saker til styret, og tek avgjerder i mindre og tidssensitive saker ihht. mandat frå styret. Styret får tilsendt referat frå møta i AU.</u> <i>Påfølgjande endring av paragrafnumre.</i>	

Forslagsnr.:	VT-08
Forslag fra forslagsstiller:	<u>§8.5 Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett, og leier styremøtene. Varaordfører mottar sakspapir og har rett til å følgje styremøtet digitalt på linje med øvrige varamedlemmer.</u> <i>Stilles opp mot</i> <u>§8.5 Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett. Varaordfører mottar sakspapirer og har rett til å følgje styremøtet digitalt på linje med øvrige varamedlemmer.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	VT-08 avvises.
For	
Mot	
Blank/avstående	

Resultat
Vedtak fra landsmøtet: VT-08 avvises.

Forslagsnr.:	VT-09
Forslag fra forslagsstiller:	§11.1 Landsmøtet fastset kontingentsystem- <u>og</u> . <u>Representantskapet fastset</u> kontingent som skal betalast av medlemmar i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	§11.1 Landsmøtet fastset kontingentsystem- <u>og</u> . <u>Representantskapet fastset</u> kontingent som skal betalast av medlemmar i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.
For	123
Mot	7
Blank/avstående	5
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: §11.1 Landsmøtet fastset kontingentsystem. <u>Representantskapet fastset</u> kontingent som skal betalast av medlemmar i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.	

19. DEBATT POLITISK PLATTFORM

Landsmøtet debatterte framlagte forslag til endringer i politisk plattform.

Hilsningstale:

- Sanna Røhr, Norges Bygdekvinnelag

20. DEBATT INNKOMNE SAKER ORGANISATORISKE

Landsmøtet debatterte innkomne organisatoriske saker, med endrings- og tilleggsforslag.

21. VOTERING POLITISK PLATTFORM

Det var 135 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	POP-01
Forslag fra forslagsstiller:	Nytt punkt 2.10: <u>Avløsning ved sykdom, både fysisk og psykisk, skal ikke avhenge av bondens likviditet. Et fond for avløsning vil fjerne likviditetsproblemer og redusere dyretragedier.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Nytt punkt 2.10: <u>At avløsertilskudd kan forenkles og gjøres mer likviditetsvennlig, særlig ved sykdom for å unngå dyretragedier ved manglede bruk av avløser ved sykdom. Det jobbes for bedre tilgang på avløsere, både gjennom tilskudd til kommunale landbruksvikarer og tilsvarende gjennom Norske Landbrukstjenester</u>

POP-01.1 (alternativt forslag)	Nytt punkt 2.10: Avløsning ved sykdom, både fysisk og psykisk, <u>men også for ferie og fritid, skal ikke avhenge av bondens likviditet. Det må settes av midler av en slik størrelsesorden at likviditet ikke hindrer at bonden får hjelp, enten ved at avløserlaget eller kommunen kan bidra med hjelp når det trengs. Et fond for avløsning vil fjerne likviditetsproblemer og redusere dyretragedier.</u>
Voteringsorden:	POP-01 (rep.skapets innstilling) settes opp mot POP-01.1 (alternativt forslag)
POP-01 (rep.skapets innstilling)	51
POP-01.1 (alternativt forslag)	77
Blank/avstående	7
POP-01.1 vant kampvotering, og stemmes over alene	
For	105
Mot	25
Blank/avstående	5
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Nytt punkt 2.10: Avløsning ved sykdom, både fysisk og psykisk, <u>men også for ferie og fritid, skal ikke avhenge av bondens likviditet. Det må settes av midler av en slik størrelsesorden at likviditet ikke hindrer at bonden får hjelp, enten ved at avløserlaget eller kommunen kan bidra med hjelp når det trengs. Et fond for avløsning vil fjerne likviditetsproblemer og redusere dyretragedier.</u>	

Forslagsnr.:	POP-02
Forslag fra forslagsstiller:	Det foreslås følgende endringer i Politisk Plattform: Del 1: En felles virkelighetsforståelse 1.0 Definisjoner Nytt avsnitt. <u>Matvareberedskap: Maten vi kan produsere og lagre i ei tid der landegrensene er stengt, og vi er forhindret fra å benytte drivstoff og teknologi som må hentes utenfra. En størst mulig sjølforsyningsgrad er det beste utgangspunkt for å kunne omstille samfunnet til best mulig sjølberging i krisetider.</u> 1.a.1 Forutsetninger for matproduksjonen i Norge Tillegg til slutt i avsnittet: <u>Der disse forutsetningene ikke lenger er til stede skal sjølstendige gårdsbruk reetableres.</u>

	Del 2 Virkemidlene 2.2 Økt bruk av jord i Norge – uten overproduksjon Nytt avsnitt i starten av kapitlet: <u>Matvareberedskap betyr at vi må kunne omstille oss til å produsere mat, og lagre mat for et års forbruk, også i ei tid der landegrensene er stengt, og vi er forhindret fra å benytte drivstoff og teknologi som må hentes utenfra. En størst mulig sjølforsyningsgrad er det beste utgangspunkt for å kunne omstille samfunnet til best mulig sjølberging i krisetider.</u> Tillegg «også» i neste avsnitt: Økt beredskap betyr <u>også</u> bedre sjølforsyning osv... Tilleggspunkt Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • <u>Reetablere sjølstendige gårdsbruk</u> 2.5 Tilskuddenes rolle Endre punktet «<u>Innføre et eget beredskapstilskudd for små bruk, slik at framtidig matproduksjon blir ivaretatt</u>» til • <u>Innføre et beredskapstilskudd for etablering av nye gårdsbruk i Norge.</u> <u>Beredskapstilskuddet skal også stimulere til reetablering av tidligere dyrka jord på eksisterende bruk. Det skal også gjelde leiejord.</u> <u>Hvert bruk kan motta beredskapstilskudd i 3 år for hvert prosjekt. Jordbruksarealet skal holdes i drift, og dermed være i produksjon.</u> <u>Beredskapstilskuddet skal finansieres utenfor jordbruksavtalen, under sivil beredskap i statsbudsjettet.</u> <u>Denne satsingen må følges opp av regionale produksjonsrammer og utvikling av desentraliserte foredlingsanlegg for økt produksjon.</u>
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Det foreslås følgende endringer i Politisk Plattform: Del 1: En felles virkelighetsforståelse 1.0 Definisjoner Nytt avsnitt. <u>Matvareberedskap: Maten vi kan produsere og lagre i ei tid der landegrensene er stengt, og vi er forhindret fra å benytte drivstoff og teknologi som må hentes utenfra. En størst mulig sjølforsyningsgrad er det beste utgangspunkt for å kunne omstille samfunnet til best mulig sjølberging i krisetider.</u>
For	127
Mot	2
Blank/avstående	6
Resultat: Vedtatt	

Vedtak fra landsmøtet: Det foreslås følgende endringer i Politisk Plattform:

Del 1: En felles virkelighetsforståelse

1.0 Definisjoner

Nytt avsnitt.

Matvareberedskap: Maten vi kan produsere og lagre i ei tid der landegrensene er stengt, og vi er forhindret fra å benytte drivstoff og teknologi som må hentes utenfra. En størst mulig sjølforsyningsgrad er det beste utgangspunkt for å kunne omstille samfunnet til best mulig sjølberging i krisetider.

Forslagsnr.:	POP-03
Forslag fra forslagsstiller:	2.x Beredskap Norsk matberedskap er en del av totalberedskapen. I ei tid med klimakrise, krig og uforutsigbare globale markeder må vi styrke evnen til å produsere og lagre mat i Norge. Levende bygder og aktive bønder er grunnmuren i vår matsikkerhet. For å sikre framtidig produksjon og sjølforsyning må jord holdes i drift, kunnskap videreføres og ressursene fordeles over hele landet. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • gjøre matberedskap til et overordnet mål i landbrukspolitikken • innføre et nasjonalt beredskapstilskudd som styrker drift på eksisterende bruk og stimulerer til nyetablering og reetablering av jord i drift • sikre at beredskapstilskuddet finansieres utenfor jordbruksavtalen, som del av sivil beredskap • fremme spredt bosetting og lokal matproduksjon som del av totalberedskapen • legge til rette for desentraliserte foredlingsanlegg og lagerkapasitet for mat, drivstoff og reservedeler • sørge for at beredskap og sjølforsyning vektlegges i arealforvaltning og investeringer • bygge opp kompetanse, rekruttering og beredskapsplaner i landbruket i samarbeid med kommuner og beredskapsmyndigheter
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	2.x Beredskap Norsk matberedskap er en del av totalberedskapen. I ei tid med klimakrise, krig og uforutsigbare globale markeder må vi styrke evnen til å produsere og lagre mat i Norge. Levende bygder og aktive bønder er grunnmuren i vår matsikkerhet. For å sikre framtidig produksjon og sjølforsyning må jord holdes i drift, kunnskap videreføres og ressursene fordeles over hele landet.

	Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • gjøre matberedskap til et overordnet mål i landbrukspolitikken • innføre et nasjonalt beredskapstilskudd som styrker drift på eksisterende bruk og stimulerer til nyetablering og reetablering av jord i drift • sikre at beredskapstilskuddet finansieres utenfor jordbruksavtalen, som del av sivil beredskap • fremme spredt bosetting og lokal matproduksjon som del av totalberedskapen • legge til rette for desentraliserte foredlingsanlegg og lagerkapasitet for mat, drivstoff og reservedeler • sørge for at beredskap og sjølforsyning vektlegges i arealforvaltning og investeringer • bygge opp kompetanse, rekruttering og beredskapsplaner i landbruket i samarbeid med kommuner og beredskapsmyndigheter
For	130
Mot	0
Blank/avstående	5
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: 2.x Beredskap Norsk matberedskap er en del av totalberedskapen. I ei tid med klimakrise, krig og uforutsigbare globale markeder må vi styrke evnen til å produsere og lagre mat i Norge. Levende bygder og aktive bønder er grunnmuren i vår matsikkerhet. For å sikre framtidig produksjon og sjølforsyning må jord holdes i drift, kunnskap videreføres og ressursene fordeles over hele landet. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • gjøre matberedskap til et overordnet mål i landbrukspolitikken • innføre et nasjonalt beredskapstilskudd som styrker drift på eksisterende bruk og stimulerer til nyetablering og reetablering av jord i drift • sikre at beredskapstilskuddet finansieres utenfor jordbruksavtalen, som del av sivil beredskap • fremme spredt bosetting og lokal matproduksjon som del av totalberedskapen • legge til rette for desentraliserte foredlingsanlegg og lagerkapasitet for mat, drivstoff og reservedeler • sørge for at beredskap og sjølforsyning vektlegges i arealforvaltning og investeringer • bygge opp kompetanse, rekruttering og beredskapsplaner i landbruket i samarbeid med kommuner og beredskapsmyndigheter	

Forslagsnr.:	POP-04
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vedtar å legge til et nytt kapittel om skogbruk i politisk plattform. Ny tekst legges til i 1.0 Definisjoner: SKOGBRUK: <u>Skogbruk har tradisjonelt vært definert som hogst, planting og stell av skog, og slik kunne bruke den fornybare ressursen til å lage produkter vi er avhengige av. I dag vil en gjerne definere skogbruk som forvaltning av skogressursen slik at muligheten for å høste av denne fornybare ressursen ikke blir redusert for fremtidige generasjoner og slik at arts mangfoldet ivaretas.</u> Ny tekst legges til i Del 2: Virkemidlene: 2.27 SKOGBRUK <u>Skog og skogbruk har vært, og bør fortsatt være en viktig del av det økonomiske ressursgrunnlaget på mange gardsbruk i Norge. For mange mindre bruk er skogen en av flere produksjoner i det vi gjerne kaller mangesysleriet. Skogen er for mange ikke bare en ressurs for skogvirke, men òg for kombinasjoner som beite, ved, kulturlandskap og juletre- og pyntegrøntproduksjon. Tilveksten er på ca. 21 millioner m³ i året, mens det blir hogd 10-15 millioner m³. NBS mener det må satses mer på aktiv forvaltning av skogressursen for å utnytte potensialet i denne over hele landet.</u> <u>Skogbruk står for en svært liten andel av det totale landbruksbudsjettet. I 2015 gikk 1,6 % av budsjettmidlene til skogbruket, mens det i 2025 er redusert til 1,1 %.</u> <u>Storsamfunnet har sterke krav og økende forventninger til hvordan skogen skal forvaltes. Virkemidler/tilskudd må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene og kravene. Skogeiers råderett må ivaretas, skog må kunne drives og høstes også i framtiden. Det blir viktig å sørge for framtidssretta drift av skogen, både med tanke på stadig skiftende klima og for å imøtekomme det markedet etterspør og har behov for.</u> <u>Det er samtidig viktig å være bevisst på at det er store variasjoner i landet; det er ikke én løsning som passer for alle. Hogstform og valg av foryngelse må tilpasses skogens beskaffenhet på det enkelte sted og det bør legges vekt på økt variasjon i alder og treslagssammensetning der dette er naturlig/fornuftig for å sikre en mest mulig robust skogstruktur. Det må satses mer på skogskjøtsel, både med tanke på produksjon av trevirke av god kvalitet og skogens funksjon som vern mot ras, og for å bevare den som et robust økosystem for framtida. Det må utvikles ordninger som støtter opp om småskaladrift i skogbruket.</u> <u>Ordninger som fører til begrensninger og økte kostnader/tap for skogeier, må kompenseres. Det trengs et virkemiddelapparat som legger til rette for et aktivt og bærekraftig skogbruk. Skogeier må få kompensert for de merkostnader som følger av restriksjoner og krav for de tjenester skogbruket leverer til storsamfunnet.</u>

	<u>Endringer i klima gir og vil framover gi større utfordringer for skogbruket, særlig knyttet til enkelte treslag. For eksempel begynner man å se til dels store utfordringer med massiv skogdød i granskoger i Europa, og også i deler av Sør-Norge. Skog med flere treslag vil stå seg bedre enn rene monokulturer. Dette blir viktig å ta hensyn til i det framtidige skogbruket.</u> <u>Samtidig er skogen en viktig faktor med tanke på nettopp klima. FNs klimapanel peker på bruk av tre som erstatning for andre energikrevende og fossilbaserte produkter som ett av flere viktige klimatiltak. Skogen bør tas inn i landbrukets klimaregnskap. Vern av skog må balanseres og tilpasses bruk av skog som en del av et bærekraftig samfunn.</u> <u>Det er stort behov for økt skjøtsel i form av tynning og ungskogpleie i store deler av landet. Siden mange skogeiere har jobb utenom garden, samt annen drift på garden, blir ofte skogskjøtsel nedprioritert på grunn av mangel på tid til å utføre dette arbeidet. Med færre aktive skogbrukere forsvinner også viktig kunnskap og kompetanse. Det er viktig å sørge for rekruttering både til skog som næring, og til forvaltningsnivået, spesielt på kommunalt nivå. Økt kunnskap om bruk av skogfondsordningen og tilskudd til ungskogpleie kan også bidra til å få opp aktiviteten.</u> <u>Et godt skogsbilvegnett er avgjørende for å kunne høste og skjøtte skogen som en viktig ressurs for samfunnet. Tilskudd til skogsbilveg må økes for å kunne sikre effektiv tilgang til skogressursen.</u> <u>Skogen er en svært viktig ressurs også som beiteområde for husdyr, og som leveområde for insekter, ville dyr og planter, samt som tur- og rekreasjonsområde for allmennheten. Det er store natur- og kulturverdier i skogen som det er viktig at hver enkelt skogeier ivaretar. Dette er et ansvar som må tas på alvor for å også i framtida bevare råderetten over egen skog.</u> <u>Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil:</u> • <u>Sikre at skogeierne fortsatt beholder eiendoms- og råderett over egen skog</u> • <u>Øke statlige tilskudd til skogsbilveger for å sikre tilfredsstillende standard og dekningsgrad på skogsbilvegnettet. Virkemidlene i skogbruket må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene</u> • <u>Midlene til skogbruket må holde tritt med øvrig prisutvikling</u> • <u>Styrke rammevilkårene for småskala skogbruk</u> • <u>Legge til rette for økt lokal foredling og verdiskaping fra skogen</u> • <u>Videreføre frivillig vern</u> • <u>Sikre god kompetanse hos skogeiere ved å opprettholde gode skoler og kursinstitusjoner</u> • <u>Jobbe for at juletre- og pyntegrøntproduksjon blir anerkjent som en del av skogbruket</u>
--	--

Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vedtar å legge til et nytt kapittel om skogbruk i politisk plattform. Ny tekst legges til i 1.0 Definisjoner: <u>SKOGBRUK:</u> <u>Skogbruk har tradisjonelt vært definert som hogst, planting og stell av skog, og slik kunne bruke den fornybare ressursen til å lage produkter vi er avhengige av. I dag vil en gjerne definere skogbruk som forvaltning av skogressursen slik at muligheten for å høste av denne fornybare ressursen ikke blir redusert for fremtidige generasjoner og slik at arts mangfoldet ivaretas.</u> Ny tekst legges til i Del 2: Virkemidlene: <u>2.27 SKOGBRUK</u> <u>Skog og skogbruk har vært, og bør fortsatt være en viktig del av det økonomiske ressursgrunnlaget på mange gardsbruk i Norge. For mange mindre bruk er skogen en av flere produksjoner i det vi gjerne kaller mangesysleriet. Skogen er for mange ikke bare en ressurs for skogvirke, men òg for kombinasjoner som beite, ved, kulturlandskap og juletre- og pyntegrøntproduksjon. Tilveksten er på ca. 21 millioner m³ i året, mens det blir hogd 10-15 millioner m³. NBS mener det må satses mer på aktiv forvaltning av skogressursen for å utnytte potensialet i denne over hele landet.</u> <u>Skogbruk står for en svært liten andel av det totale landbruksbudsjettet. I 2015 gikk 1,6 % av budsjettmidlene til skogbruket, mens det i 2025 er redusert til 1,1 %.</u> <u>Storsamfunnet har sterke krav og økende forventninger til hvordan skogen skal forvaltes. Virkemidler/tilskudd må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene og kravene.</u> <u>Skogeiers råderett må ivaretas, skog må kunne drives og høstes også i framtiden. Det blir viktig å sørge for framtidsretta drift av skogen, både med tanke på stadig skiftende klima og for å imøtekomme det markedet etterspør og har behov for.</u> <u>Det er samtidig viktig å være bevisst på at det er store variasjoner i landet; det er ikke én løsning som passer for alle.</u> <u>Hogstform og valg av foryngelse må tilpasses skogens beskaffenhet på det enkelte sted og det bør legges vekt på økt variasjon i alder og treslagssammensetning der dette er naturlig/fornuftig for å sikre en mest mulig robust skogstruktur. Det må satses mer på skogskjøtsel, både med tanke på produksjon av trevirke av god kvalitet og skogens funksjon som vern mot ras, og for å bevare den som et robust økosystem for framtida. Det må utvikles ordninger som støtter opp om småskaladrift i skogbruket.</u>

	Ordninger som fører til begrensninger og økte kostnader/tap for skogeier, må kompenseres. Det trengs et virkemiddelapparat som legger til rette for et aktivt og bærekraftig skogbruk. Skogeier må få kompensert for de merkostnader som følger av restriksjoner og krav for de tjenester skogbruket leverer til storsamfunnet. Endringer i klima gir og vil framover gi større utfordringer for skogbruket, særlig knyttet til enkelte treslag. For eksempel begynner man å se til dels store utfordringer med massiv skogdød i granskoger i Europa, og også i deler av Sør-Norge. Skog med flere treslag vil stå seg bedre enn rene monokulturer. Dette blir viktig å ta hensyn til i det framtidige skogbruket. Samtidig er skogen en viktig faktor med tanke på nettopp klima. FNs klimapanel peker på bruk av tre som erstatning for andre energikrevende og fossilbaserte produkter som ett av flere viktige klimatiltak. Skogen bør tas inn i landbrukets klimaregnskap. Vern av skog må balanseres og tilpasses bruk av skog som en del av et bærekraftig samfunn. Det er stort behov for økt skjøtsel i form av tynning og ungskogpleie i store deler av landet. Siden mange skogeiere har jobb utenom garden, samt annen drift på garden, blir ofte skogskjøtsel nedprioritert på grunn av mangel på tid til å utføre dette arbeidet. Med færre aktive skogbrukere forsvinner også viktig kunnskap og kompetanse. Det er viktig å sørge for rekruttering både til skog som næring, og til forvaltningsnivået, spesielt på kommunalt nivå. Økt kunnskap om bruk av skogfondsordningen og tilskudd til ungskogpleie kan også bidra til å få opp aktiviteten. Et godt skogsbilvegnett er avgjørende for å kunne høste og skjøtte skogen som en viktig ressurs for samfunnet. Tilskudd til skogsbilveg må økes for å kunne sikre effektiv tilgang til skogressursen. Skogen er en svært viktig ressurs også som beiteområde for husdyr, og som leveområde for insekter, ville dyr og planter, samt som tur- og rekreasjonsområde for allmennheten. Det er store natur- og kulturverdier i skogen som det er viktig at hver enkelt skogeier ivaretar. Dette er et ansvar som må tas på alvor for å også i framtida bevare råderetten over egen skog. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • Sikre at skogeierne fortsatt beholder eiendoms- og råderett over egen skog • Øke statlige tilskudd til skogsbilveger for å sikre tilfredsstillende standard og dekningsgrad på
--	--

	<u>skogsbilvegnettet. Virkemidlene i skogbruket må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene</u> • <u>Midlene til skogbruket må holde tritt med øvrig prisutvikling</u> • <u>Styrke rammevilkårene for småskala skogbruk</u> • <u>Legge til rette for økt lokal foredling og verdiskaping fra skogen</u> • <u>Videreføre frivillig vern</u> • <u>Sikre god kompetanse hos skogeiere ved å opprettholde gode skoler og kursinstitusjoner</u> <u>Jobbe for at juletre- og pyntegrøntproduksjon blir anerkjent som en del av skogbruket.</u>
POP-04.1 (tilleggsforslag)	<i>Tillegg til tiltaksliste:</i> ... Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: - Sikre at skogeierne fortsatt beholder eiendoms- og råderett over egen skog - Øke statlige tilskudd til skogsbilveger for å sikre tilfredsstillende standard og dekningsgrad på skogsbilvegnettet. Virkemidlene i skogbruket må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene - Midlene til skogbruket må holde tritt med øvrig prisutvikling - Styrke rammevilkårene for småskala skogbruk - Legge til rette for økt lokal foredling og verdiskaping fra skogen - Videreføre, og øke rammen for, frivillig vern - Sikre god kompetanse hos skogeiere ved å opprettholde gode skoler og kursinstitusjoner - Jobbe for at juletre- og pyntegrøntproduksjon blir anerkjent som en del av skogbruket. ...
Voteringsorden	POP-04.1. (tilleggsforslag) voteres over.
For	117
Mot	16
Blank/avstående	2
POP-04.1 (tilleggsforslag) ble vedtatt. POP-04 stemmes over med vedtatt tillegg.	
For	125
Mot	9
Blank/avstående	1
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag vedtar å legge til et nytt kapittel om skogbruk i politisk plattform.	

Ny tekst legges til i 1.0 Definisjoner:

SKOGBRUK:

Skogbruk har tradisjonelt vært definert som hogst, planting og stell av skog, og slik kunne bruke den fornybare ressursen til å lage produkter vi er avhengige av. I dag vil en gjerne definere skogbruk som forvaltning av skogressursen slik at muligheten for å høste av denne fornybare ressursen ikke blir redusert for fremtidige generasjoner og slik at artsmangfoldet ivaretas.

Ny tekst legges til i Del 2: Virkemidlene:

2.27 SKOGBRUK

Skog og skogbruk har vært, og bør fortsatt være en viktig del av det økonomiske ressursgrunnlaget på mange gardsbruk i Norge. For mange mindre bruk er skogen en av flere produksjoner i det vi gjerne kaller mangesysleriet. Skogen er for mange ikke bare en ressurs for skogvirke, men òg for kombinasjoner som beite, ved, kulturlandskap og juletre- og pyntegrøntproduksjon. Tilveksten er på ca. 21 millioner m³ i året, mens det blir hogd 10-15 millioner m³. NBS mener det må satses mer på aktiv forvaltning av skogressursen for å utnytte potensialet i denne over hele landet.

Skogbruk står for en svært liten andel av det totale landbruksbudsjettet. I 2015 gikk 1,6 % av budsjettmidlene til skogbruket, mens det i 2025 er redusert til 1,1 %. Storsamfunnet har sterke krav og økende forventninger til hvordan skogen skal forvaltes.

Virkemidler/tilskudd må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene og kravene.

Skogeiers råderett må ivaretas, skog må kunne drives og høstes også i framtiden. Det blir viktig å sørge for framtidsretta drift av skogen, både med tanke på stadig skiftende klima og for å imøtekomme det markedet etterspør og har behov for. Det er samtidig viktig å være bevisst på at det er store variasjoner i landet; det er ikke én løsning som passer for alle. Hogstform og valg av foryngelse må tilpasses skogens beskaffenhet på det enkelte sted og det bør legges vekt på økt variasjon i alder og treslagssammensetning der dette er naturlig/fornuftig for å sikre en mest mulig robust skogstruktur. Det må satses mer på skogskjøtsel, både med tanke på produksjon av trevirke av god kvalitet og skogens funksjon som vern mot ras, og for å bevare den som et robust økosystem for framtida.

Det må utvikles ordninger som støtter opp om småskaladrift i skogbruket.

Ordninger som fører til begrensninger og økte kostnader/tap for skogeier, må kompenseres. Det trengs et virkemiddelapparat som legger til rette for et aktivt og bærekraftig skogbruk. Skogeier må få kompensert for de merkostnader som følger av restriksjoner og krav for de tjenester skogbruket leverer til storsamfunnet.

Endringer i klima gir og vil framover gi større utfordringer for skogbruket, særlig knyttet til enkelte treslag. For eksempel begynner man å se til dels store utfordringer med massiv skogdød i granskoger i Europa, og også i deler av Sør-Norge. Skog med flere treslag vil stå seg bedre enn rene monokulturer. Dette blir viktig å ta hensyn til i det framtidige skogbruket.

Samtidig er skogen en viktig faktor med tanke på nettopp klima. FNs klimapanel peker på bruk av tre som erstatning for andre energikrevende og fossilbaserte produkter som ett av flere viktige klimatiltak. Skogen bør tas inn i landbrukets klimaregnskap. Vern av skog må balanseres og tilpasses bruk av skog som en del av et bærekraftig samfunn.

Det er stort behov for økt skjøtsel i form av tynning og ungskogpleie i store deler av landet. Siden mange skogeiere har jobb utenom garden, samt annen drift på garden, blir ofte skogskjøtsel nedprioritert på grunn av mangel på tid til å utføre dette arbeidet. Med færre aktive skogbrukere forsvinner også viktig kunnskap og kompetanse. Det er viktig å sørge for rekruttering både til skog som næring, og til forvaltningsnivået, spesielt på

kommunalt nivå. Økt kunnskap om bruk av skogfondsordningen og tilskudd til ungskogpleie kan også bidra til å få opp aktiviteten.

Et godt skogsbilvegnett er avgjørende for å kunne høste og skjøtte skogen som en viktig ressurs for samfunnet. Tilskudd til skogsbilveg må økes for å kunne sikre effektiv tilgang til skogressursen.

Skogen er en svært viktig ressurs også som beiteområde for husdyr, og som leveområde for insekter, ville dyr og planter, samt som tur- og rekreasjonsområde for allmennheten. Det er store natur- og kulturverdier i skogen som det er viktig at hver enkelt skogeier ivaretar. Dette er et ansvar som må tas på alvor for å også i framtida bevare råderetten over egen skog.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil:

- Sikre at skogeierne fortsatt beholder eiendoms- og råderett over egen skog
- Øke statlige tilskudd til skogsbilveger for å sikre tilfredsstillende standard og dekningsgrad på skogsbilvegnettet. Virkemidlene i skogbruket må tilpasses behovet for å nå de ønskede målene
- Midlene til skogbruket må holde tritt med øvrig prisutvikling
- Styrke rammevilkårene for småskala skogbruk
- Legge til rette for økt lokal foredling og verdiskaping fra skogen
- Videreføre, og øke rammen for, frivillig vern
- Sikre god kompetanse hos skogeiere ved å opprettholde gode skoler og kursinstitusjoner
- Jobbe for at juletre- og pyntegrøntproduksjon blir anerkjent som en del av skogbruket

Forslagsnr.:	POP-05
Forslag fra forslagsstiller:	2.12 INNTEKT OG SOSIALE VILKÅR SOM ANDRE For å oppfylle samfunnsoppdraget til jordbruket, trenger vi bønder. Både inntekt og sosiale ordninger i jordbruket har avgjørende betydning for rekrutteringen til yrket. <u>Likeledes er det avgjørende at inntektsberegninger gjøres på korrekt tallgrunnlag, slik at reell økonomisk jamstilling blir mulig å oppnå. Det er avgjørende at inntektsberegningene i jordbruket bygger på et korrekt og oppdatert tallgrunnlag. Uten det vil reell økonomisk jamstilling aldri bli oppnådd. Bonde- og Småbrukarlaget har i flere år arbeidet målrettet for å endre tallgrunnlaget, og har fått gjennomslag for enkelte forbedringer. Likevel er dagens beregninger fortsatt langt unna å speile de faktiske inntektene og kostnadene i næringa.</u> <u>Med dagens tallgrunnlag er kaka fortsatt for liten, og det blir umulig å jamstille alle produksjoner og bønder på tvers av landsdeler. Dette undergraver både tilliten til inntektsoppgjørene og framtidstroen i næringa.</u> <u>Etter hvert som nye bønder kommer til og det skjer endringer i holdningene til arbeidstid, ferie, permisjoner i forbindelse med</u>

fødsler osv., blir sosiale ordninger stadig viktigere. Etter hvert som nye bønder kommer til, og holdningene til arbeidstid, ferie og permisjoner endrer seg, blir det helt avgjørende at sosiale ordninger og økonomiske rammer i jordbruket utvikles i takt med utviklingen i samfunnet forøvrig. Det må sikres rettferdig behandling av bønder som arbeidstakere og foreldre – på lik linje med andre yrkesgrupper.

Jordbruksvirksomhet vil antagelig alltid være preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid. En stor del av bøndene vil fortsatt kombinere jordbruksdrifta med annet, lønnet arbeid. Det er viktig å videreføre velferdsordninger som tar hensyn til disse forholdene. Jordbruksvirksomhet er preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid, og mange bønder kombinerer jordbruksvirksomhet med lønnsarbeid. Velferdsordningene må utformes med dette som utgangspunkt.

Man ser stadig sterkere krav om at jordbrukets ordninger skal samordnes med de systemene innenfor NAV som gjelder for ordinære lønnstakere. Dette vil gi jordbruket dårligere ordninger fordi forholdet mellom inntekt og arbeidstid i jordbruket slår negativt ut sammenlignet med lønnet arbeid. Samordning med NAVs systemer for ordinære lønnstakere må ikke føre til svekkede ordninger for jordbruket. Beregningsgrunnlaget for jordbrukets velferdsordninger må ta hensyn til jordbrukets egenart.

Personer som kombinerer lønnsarbeid og næringsvirksomhet i jordbruket kommer dårlig ut. Jordbrukets velferdsordninger må styrkes og bygges ut på jordbrukets premisser. Bønder som kombinerer lønnsarbeid og jordbruksvirksomhet må sikres like rettigheter som andre yrkesutøvere. Jordbrukets velferdsordninger skal bygges ut og forvaltes på jordbrukets premisser.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil:

- Jordbruket skal ha inntekt og sosiale vilkår på linje med andre.
- Inntekta må beregnes ut ifra et tallgrunnlag som viser næringas reelle økonomiske situasjon.
- Når jamstilling er oppnådd skal jordbruket ha lik inntektsutvikling som gjennomsnittlig lønsmottaker.
- Inntektsgapet mellom bonden og gjennomsnittlig lønsmottaker tettes.
- Intern jamstilling i jordbruket skal faktisk oppnås, slik at ulike produksjoner og landsdeler får rettferdige vilkår. Dette forutsetter en større kake som først blir mulig når tallgrunnlaget reflekterer næringas reelle økonomi.

	• Inntektsforskjellene innad i jordbruket skal være minst mulig. Sykepenger og andre velferdsordninger i jordbruket skal ikke lenger avkortes mot tilsvarende ordninger i lønnsarbeid.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	2.12 INNTEKT OG SOSIALE VILKÅR SOM ANDRE For å oppfylle samfunnsoppdraget til jordbruket, trenger vi bønder. Både inntekt og sosiale ordninger i jordbruket har avgjørende betydning for rekrutteringen til yrket. <u>Det er avgjørende at inntektsberegningene i jordbruket bygger på et korrekt og oppdatert tallgrunnlag. Dagens beregninger er fortsatt langt unna å speile de faktiske inntektene og kostnadene i næringa, noe som undergraver både tilliten til inntektsoppgjørene og framtidstroen i næringa. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil fortsette å arbeide for at vi skal oppnå reell økonomisk jamstilling.</u> Etter hvert som nye bønder kommer til og det skjer endringer i holdningene til arbeidstid, ferie, permisjoner i forbindelse med fødsler osv., blir sosiale ordninger stadig viktigere. Etter hvert som nye bønder kommer til, og holdningene til arbeidstid, ferie og permisjoner endrer seg, blir det helt avgjørende at sosiale ordninger og økonomiske rammer i jordbruket utvikles i takt med utviklingen i samfunnet forøvrig. Det må sikres rettferdig behandling av bønder som arbeidstakere og foreldre – på lik linje med andre yrkesgrupper. Jordbruksvirksomhet vil antagelig alltid være preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid. En stor del av bøndene vil fortsatt kombinere jordbruksdrifta med annet, lønnet arbeid. Det er viktig å videreføre velferdsordninger som tar hensyn til disse forholdene. <u>Jordbruksvirksomhet er preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid, og mange bønder kombinerer jordbruksvirksomhet med lønnsarbeid. Velferdsordningene må utformes med dette som utgangspunkt.</u> Man ser stadig sterkere krav om at jordbrukets ordninger skal samordnes med de systemene innenfor NAV som gjelder for ordinære lønnstakere. Dette vil gi jordbruket dårligere ordninger fordi forholdet mellom inntekt og arbeidstid i jordbruket slår negativt ut sammenlignet med lønnet arbeid.

	<u>Samordning med NAVs systemer for ordinære lønnstakere må ikke føre til svekkede ordninger for jordbruket.</u> <u>Beregningsgrunnlaget for jordbrukets velferdsordninger må ta hensyn til jordbrukets egenart.</u> Personer som kombinerer lønnsarbeid og næringsvirksomhet i jordbruket kommer dårlig ut. Jordbrukets velferdsordninger må styrkes og bygges ut på jordbrukets premisser. <u>Bønder som kombinerer lønnsarbeid og jordbruksvirksomhet må sikres like rettigheter som andre yrkesutøvere. Jordbrukets velferdsordninger skal bygges ut og forvaltes på jordbrukets premisser.</u> Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil: • Jordbruket skal ha inntekt og sosiale vilkår på linje med andre. • Inntekta må beregnes ut ifra et tallgrunnlag som viser næringas reelle økonomiske situasjon. • Når jamstilling er oppnådd skal jordbruket ha lik inntektsutvikling som gjennomsnittlig lønsmottaker. • Inntektsgapet mellom bonden og gjennomsnittlig lønsmottaker tettes. • <u>Intern jamstilling i jordbruket skal faktisk oppnås, slik at ulike produksjoner og landsdeler får rettferdige vilkår. Dette forutsetter en større kake som først blir mulig når tallgrunnlaget reflekterer næringas reelle økonomi.</u> • Inntektsforskjellene innad i jordbruket skal være minst mulig. Sykepenger og andre velferdsordninger i jordbruket skal ikke lenger avkortes mot tilsvarende ordninger i lønnsarbeid.
For	130
Mot	1
Blank/avstående	4
Resultat: vedtatt	

Vedtak fra landsmøtet: 2.12 INNTEKT OG SOSIALE VILKÅR SOM ANDRE

For å oppfylle samfunnsoppdraget til jordbruket, trenger vi bønder. Både inntekt og sosiale ordninger i jordbruket har avgjørende betydning for rekrutteringen til yrket.

Det er avgjørende at inntektsberegningene i jordbruket bygger på et korrekt og oppdatert tallgrunnlag. Dagens beregninger er fortsatt langt unna å speile de faktiske inntektene og kostnadene i næringa, noe som undergraver både tilliten til inntektsoppgjørene og framtidstroen i næringa. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil fortsette å arbeide for at vi skal oppnå reell økonomisk jamstilling.

Etter hvert som nye bønder kommer til og det skjer endringer i holdningene til arbeidstid, ferie, permisjoner i forbindelse med fødsler osv., blir sosiale ordninger stadig viktigere. Etter hvert som nye bønder kommer til, og holdningene til arbeidstid, ferie og permisjoner endrer seg, blir det helt avgjørende at sosiale ordninger og økonomiske rammer i jordbruket utvikles i takt med utviklingen i samfunnet forøvrig. Det må sikres rettferdig behandling av bønder som arbeidstakere og foreldre – på lik linje med andre yrkesgrupper.

Jordbruksvirksomhet vil antagelig alltid være preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid. En stor del av bøndene vil fortsatt kombinere jordbruksdrifta med annet, lønnet arbeid. Det er viktig å videreføre velferdsordninger som tar hensyn til disse forholdene. Jordbruksvirksomhet er preget av store arbeidstopper og ubekvem arbeidstid, og mange bønder kombinerer jordbruksvirksomhet med lønnsarbeid. Velferdsordningene må utformes med dette som utgangspunkt.

Man ser stadig sterkere krav om at jordbrukets ordninger skal samordnes med de systemene innenfor NAV som gjelder for ordinære lønnstakere. Dette vil gi jordbruket dårligere ordninger fordi forholdet mellom inntekt og arbeidstid i jordbruket slår negativt ut sammenlignet med lønnet arbeid. Samordning med NAVs systemer for ordinære lønnstakere må ikke føre til svekkede ordninger for jordbruket. Beregningsgrunnlaget for jordbrukets velferdsordninger må ta hensyn til jordbrukets egenart.

Personer som kombinerer lønnsarbeid og næringsvirksomhet i jordbruket kommer dårlig ut. Jordbrukets velferdsordninger må styrkes og bygges ut på jordbrukets premisser. Bønder som kombinerer lønnsarbeid og jordbruksvirksomhet må sikres like rettigheter som andre yrkesutøvere. Jordbrukets velferdsordninger skal bygges ut og forvaltes på jordbrukets premisser.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil:

- Jordbruket skal ha inntekt og sosiale vilkår på linje med andre.
- Inntekta må beregnes ut ifra et tallgrunnlag som viser næringas reelle økonomiske situasjon.

- Når jamstilling er oppnådd skal jordbruket ha lik inntektsutvikling som gjennomsnittlig lønnsmottaker.
- Inntektsgapet mellom bonden og gjennomsnittlig lønnsmottaker tettes.
- Intern jamstilling i jordbruket skal faktisk oppnås, slik at ulike produksjoner og landsdeler får rettferdige vilkår. Dette forutsetter en større kake som først blir mulig når tallgrunnlaget reflekterer næringas reelle økonomi.
- Inntektsforskjellene innad i jordbruket skal være minst mulig.

Sykepenger og andre velferdsordninger i jordbruket skal ikke lenger avkortes mot tilsvarende ordninger i lønnsarbeid.

22. VOTERING INNKOMNE SAKER ORGANISATORISKE

Det var 135 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslagsnr.:	LMO-01
Forslag fra forslagsstiller:	Sentralt dekker kostnadene Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag har for å reise på arrangementer rundt om i landet. Avansen på salget på det enkelte arrangementet motregnes på kostnadene.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	LMO-01 avvises.
LMO-01.1 (alternativt forslag):	Landsmøtet skjønner intensjonen i forslaget, og ber styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag gå i dialog med Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag om tematikken.
Voteringsorden:	Alternativt forslag stilles opp mot rep.skapets innstilling (avvisningsforslag).
LMO-01 (Rep.skapets innstilling):	78
LMO-01.1 (alternativt forslag)	56
Blank/avstående	1
Resultat: Saken avvises	
Vedtak fra landsmøtet: LMO-01 avvises.	

Forslagsnr.:	LMO-02
Forslag fra forslagsstiller:	Styremøter i NBS blir tilgjengelig som stream/lydfil for alle NBS sine medlemmer.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Protokollene fra styremøtene i NBS endres til mer referatform, med kort oppsummering av hvem som har sagt hva, i tillegg til vedtak.
LMO-02.1 (endringsforslag):	Protokollene fra styremøtene i NBS endres til mer referatform, med kort oppsummering av hvem som har sagt hva, i tillegg til vedtak, <u>og hvilke styrerepresentanter som har stemt hva.</u>

LMO-02.2 (alternativt forslag):	Protokollene fra styremøtene i NBS endres til mer referatform, med kort oppsummering av hva som har vært diskutert, samt begrunnede vedtak.
Voteringsorden:	LMO-02 settes først opp mot LMO-02.1 (endringsforslag). Deretter settes vinneren opp mot LMO-02.2 (alternativt forslag). Til slutt stemmes det over endelig forslag.
LMO-02 (rep.skapets innstilling)	82
LMO-02.1	37
Blank/avstående	16
LMO-02 (rep.skapets innstilling) vant kampvotering, og settes opp mot LMO-02.2 (alternativt forslag).	
LMO-02 (rep.skapets innstilling)	31
LMO-02.2 (alternativt forslag)	101
Blank/avstående	3
LMO-02.2 (alternativt forslag) vant kampvoteringa, og stemmes over alene.	
For	93
Mot	41
Blank/avstående	1
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Protokollene fra styremøtene i NBS endres til mer referatform, med kort oppsummering av hva som har vært diskutert, samt begrunnede vedtak.	

Forslagsnr.:	LMO-03
Forslag fra forslagsstiller:	<u>Generelt</u> Medlemmene av internasjonalt utvalg, kvinneutvalget og ungdomsutvalget velges av landsmøtet. Styret utnevner i tillegg en representant til hvert utvalg ihht. vedtektene. Styrerepresentanten deltar i utgangspunktet i utvalgsmøtene på linje med øvrige medlemmer, med mindre annet avtales mellom representanten og de øvrige medlemmene i utvalget. Landsmøtet kan vedta oppgaver for utvalgene som en del av årsplan. De landsmøtevalgte utvalgene kan også tildeles oppgaver av styret ihht. generell instruks for interne utvalg. <u>Media</u> Utvalgene kan fronte saker innenfor eget fagfelt i media, så lenge utspillet er forankret i NBS sin vedtatte politikk (se styringsdokumenter på nettsiden). Saker og utspill av mer prinsipiell/kontroversiell art avklares med kommunikasjonsansvarlig eller styret i NBS. <u>Oppgaver</u>

	Landsmøtet kan, som en del av årsplanen, vedta oppgaver for de landsmøtevalgte.. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. Ungdomsutvalget skal arrangere et ungdomsseminar årlig. Utvalget oppfordres til å søke samarbeid med et eller flere fylkeslag til gjennomføringen av dette. Ungdomsutvalget skal gi innspill til jordbruksforhandlingene og ellers løfte saker som er relevant for unge i organisasjonen gjennom året. Utvalget bør søke samarbeid med fylkeslag gjennom året for å arrangere aktiviteter for unge lokalt. Ungdomsutvalget skal arrangere en sosial samling for ungdomsdelegater og andre under 35 i forbindelse med landsmøtet. Kvinneutvalget skal jobbe for likestillingstiltak i jordbruket, og synliggjøre utfordringer for kvinnelige bønder. Utvalget skal formidle relevante saker internt i organisasjonen. Internasjonalt utvalg er organisasjonens hovedkontaktpunkt mot ECVC (European Coordination La Via Campesina). En representant fra internasjonalt utvalg skal foreslås som styremedlem i ECVC og i den norske FAO-komiteen. Internasjonalt utvalg skal formidle hendelser og viktige saker som skjer internasjonalt innenfor temaer som solidaritet, beredskap, handel mm. til organisasjonen. <u>Økonomi</u> Ungdomsutvalget er det eneste utvalget med en egen budsjettpost. Bruk av disse midlene forutsetter forsikring som tema på ungdomskonferansen. Ansvar for å arrangere landsmøtelotteriet går på rundgang mellom de tre landsmøtevalgte utvalgene. Inntekten fra lotteriet deles med solidaritetsfondet for småbrukere. Se egen instruks for landsmøtelotteriet. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. At alle utvalg må søke om midler sikrer åpenhet i organisasjonen og diskusjon om prioriteringer. Det er styret som tildeler midler. Ungdomsutvalget og Internasjonalt utvalg er prioritert i tildelingen, så lenge aktivitetene det søkes om følger vedtatte retningslinjer for denne budsjettposten.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	<u>Generelt</u> Medlemmene av internasjonalt utvalg, kvinneutvalget og ungdomsutvalget velges av landsmøtet. Styret utnevner i tillegg en representant til hvert utvalg ihht. vedtektene. Styrerepresentanten deltar i utgangspunktet i utvalgsmøtene på linje med øvrige medlemmer, med mindre annet avtales mellom representanten og de øvrige medlemmene i utvalget. Landsmøtet kan vedta oppgaver for utvalgene som en del av årsplan. De landsmøtevalgte utvalgene kan også tildeles oppgaver av styret ihht. generell instruks for interne utvalg. <u>Media</u> Utvalgene kan fronte saker innenfor eget fagfelt i media, så lenge utspillet er forankret i NBS sin vedtatte politikk (se

	styringsdokumenter på nettsiden). Saker og utspill av mer prinsipiell/kontroversiell art avklares med kommunikasjonsansvarlig eller styret i NBS. <u>Oppgaver</u> Landsmøtet kan, som en del av årsplanen, vedta oppgaver for de landsmøtevalgte.. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. Ungdomsutvalget skal arrangere et ungdomsseminar årlig. Utvalget oppfordres til å søke samarbeid med et eller flere fylkeslag til gjennomføringen av dette. Ungdomsutvalget skal gi innspill til jordbruksforhandlingene og ellers løfte saker som er relevant for unge i organisasjonen gjennom året. Utvalget bør søke samarbeid med fylkeslag gjennom året for å arrangere aktiviteter for unge lokalt. Ungdomsutvalget skal arrangere en sosial samling for ungdomsdelegater og andre under 35 i forbindelse med landsmøtet. Kvinneutvalget skal jobbe for likestillingstiltak i jordbruket, og synliggjøre utfordringer for kvinnelige bønder. Utvalget skal formidle relevante saker internt i organisasjonen. Internasjonalt utvalg er organisasjonens hovedkontaktpunkt mot ECVC (European Coordination La Via Campesina). En representant fra internasjonalt utvalg skal foreslås som styremedlem i ECVC og i den norske FAO-komiteen. Internasjonalt utvalg skal formidle hendelser og viktige saker som skjer internasjonalt innenfor temaer som solidaritet, beredskap, handel mm. til organisasjonen. <u>Økonomi</u> Ungdomsutvalget er det eneste utvalget med en egen budsjettpost. Bruk av disse midlene forutsetter forsikring som tema på ungdomskonferansen. Ansvar for å arrangere landsmøtelotteriet går på rundgang mellom de tre landsmøtevalgte utvalgene. Inntekten fra lotteriet deles med solidaritetsfondet for småbrukere. Se egen instruks for landsmøtelotteriet. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. At alle utvalg må søke om midler sikrer åpenhet i organisasjonen og diskusjon om prioriteringer. Det er styret som tildeler midler. Ungdomsutvalget og Internasjonalt utvalg er prioritert i tildelingen, så lenge aktivitetene det søkes om følger vedtatte retningslinjer for denne budsjettposten.
LMO-03.1 (alternativt forslag)	Generelt Medlemmene av internasjonalt utvalg, kvinneutvalget og ungdomsutvalget velges av landsmøtet. Styret utnevner i tillegg en representant til hvert utvalg ihht. vedtektene. Styrerepresentanten deltar i utgangspunktet i utvalgsmøtene på linje med øvrige medlemmer, med mindre annet avtales mellom representanten og de øvrige medlemmene i utvalget.

Styret oppnevner i tillegg en kontaktperson til hvert utvalg ihht vedtektene.

Styrerepresentanten deltar i utvalgsmøtene med tale- og forslagsrett men ikke stemmerett.

Landsmøtet kan vedta oppgaver for utvalgene som en del av årsplan. De landsmøtevalgte utvalgene kan også tildeles oppgaver av styret ihht. generell instruks for interne utvalg.

Media

Utvalgene kan fronte saker innenfor eget fagfelt i media, så lenge utspillet er forankret i NBS sin vedtatte politikk (se styringsdokumenter på nettsiden).

Saker og utspill av mer prinsipiell/kontroversiell art avklares med kommunikasjonsansvarlig eller styret i NBS.

Oppgaver

Landsmøtet kan, som en del av årsplanen, vedta oppgaver for de Landsmøtevalgte utvalg. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. Utvalgene møtes etter endt landsmøte på søndagen, for å konstituere seg og sette rammen for neste års arbeid. Utvalgene oppfordres til å ha med avgående medlemmer i dette møte.

Ungdomsutvalget skal arrangere et ungdomsseminar årlig. Utvalget oppfordres til å søke samarbeid med et eller flere fylkeslag til gjennomføringen av dette. Ungdomsutvalget skal gi innspill til jordbruksforhandlingene og ellers løfte saker som er relevant for unge i organisasjonen gjennom året. Utvalget bør søke samarbeid med fylkeslag gjennom året for å arrangere aktiviteter for unge lokalt. Ungdomsutvalget skal arrangere en sosial samling for ungdomsdelegater og andre under 35 i forbindelse med landsmøtet. Ungdomsutvalget har en representant i styret til Alliansen ny Landbrukspolitikk. Ungdomsutvalget oppfordres til å ha kontakt med ungdomspartiene.

Kvinneutvalget skal jobbe for likestillingstiltak i jordbruket, og synliggjøre utfordringer for kvinnelige bønder. Utvalget skal formidle relevante saker internt i organisasjonen i tillegg til eksternt.

Internasjonalt utvalg er organisasjonens hovedkontaktpunkt mot ECVC (European Coordination La Via Campesina). En representant fra internasjonalt utvalg skal foreslås som styremedlem i ECVC og i den norske FAO-komiteen. Internasjonalt utvalg skal formidle hendelser og viktige saker

	som skjer internasjonalt innenfor temaer som solidaritet, beredskap, handel mm. til organisasjonen. Økonomi Ungdomsutvalget er det eneste utvalget med en egen budsjettpost. Bruk av disse midlene forutsetter forsikring som tema på ungdomskonferansen. Ansvar for å arrangere landsmøtelotteriet går på rundgang mellom de tre landsmøtevalgte utvalgene. Inntekten fra lotteriet deles med solidaritetsfondet for småbrukere. Se egen instruks for landsmøtelotteriet. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne valg ihht. gjeldende retningslinjer. At alle valg må søke om midler sikrer åpenhet i organisasjonen og diskusjon om prioriteringer. Det er styret som tildeler midler. Ungdomsutvalget og Internasjonalt valg er prioritert i tildelingen, så lenge aktivitetene det søkes om følger vedtatte retningslinjer for denne budsjettposten. <u>Representerer utvalgsmedlemmer utvalget i ulike situasjoner og arrangementer, dekkes reiseutgifter til dette.</u> Begrunnelse: <i>Vi mener det er viktig med representant fra styret som har forslags og talerett, men stemmerett vil gi mulighet for stemmelikhet. Vi ønsker at det blir et møte søndag for å skape bånd mellom medlemmene i utvalget. Her er det en opplagt mulighet for å overføre kunnskap fra avgående medlemmer til nye. Det er lettere med digitale møter i løpet av året når man har møttes fysisk først. Ungdomsutvalget har allerede nå en representant i styret til Alliansen ny Landbrukspolitikk, dette må spesifiseres her. Vi ønsker at utvalgsmedlemmer kan få dekket reiseutgifter når dem representerer utvalget i ulike situasjoner for at dette ikke avhenger av privatøkonomi.</i>
Voteringsorden	LMO-03 (repskapets innstilling) settes opp mot LMO-03.1 (alternativt forslag.
LMO-03 (rep.skapets innstilling)	80
LMO-03.1 (alternativt forslag)	47
Blank/avstående	8
LMO-03 (rep.skapets innstilling) vant kampvoteringa, og stemmes over alene.	
For	122
Mot	9
Blank/avstående	3
Resultat: vedtatt	

Vedtak fra landsmøtet:

Generelt

Medlemmene av internasjonalt utvalg, kvinneutvalget og ungdomsutvalget velges av landsmøtet. Styret utnevner i tillegg en representant til hvert utvalg ihht. vedtektene. Styrerepresentanten deltar i utgangspunktet i utvalgsmøtene på linje med øvrige medlemmer, med mindre annet avtales mellom representanten og de øvrige medlemmene i utvalget. Landsmøtet kan vedta oppgaver for utvalgene som en del av årsplan. De landsmøtevalgte utvalgene kan også tildeles oppgaver av styret ihht. generell instruks for interne utvalg.

Media

Utvalgene kan fronte saker innenfor eget fagfelt i media, så lenge utspillet er forankret i NBS sin vedtatte politikk (se styringsdokumenter på nettsiden). Saker og utspill av mer prinsipiell/kontroversiell art avklares med kommunikasjonsansvarlig eller styret i NBS.

Oppgaver

Landsmøtet kan, som en del av årsplanen, vedta oppgaver for de landsmøtevalgte. De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer.

Ungdomsutvalget skal arrangere et ungdomsseminar årlig. Utvalget oppfordres til å søke samarbeid med et eller flere fylkeslag til gjennomføringen av dette. Ungdomsutvalget skal gi innspill til jordbruksforhandlingene og ellers løfte saker som er relevant for unge i organisasjonen gjennom året. Utvalget bør søke samarbeid med fylkeslag gjennom året for å arrangere aktiviteter for unge lokalt. Ungdomsutvalget skal arrangere en sosial samling for ungdomsdelegater og andre under 35 i forbindelse med landsmøtet.

Kvinneutvalget skal jobbe for likestillingstiltak i jordbruket, og synliggjøre utfordringer for kvinnelige bønder. Utvalget skal formidle relevante saker internt i organisasjonen.

Internasjonalt utvalg er organisasjonens hovedkontaktpunkt mot ECVC (European Coordination La Via Campesina). En representant fra internasjonalt utvalg skal foreslås som styremedlem i ECVC og i den norske FAO-komiteen. Internasjonalt utvalg skal formidle hendelser og viktige saker som skjer internasjonalt innenfor temaer som solidaritet, beredskap, handel mm. til organisasjonen.

Økonomi

Ungdomsutvalget er det eneste utvalget med en egen budsjettpost. Bruk av disse midlene forutsetter forsikring som tema på ungdomskonferansen.

Ansvar for å arrangere landsmøtelotteriet går på rundgang mellom de tre landsmøtevalgte utvalgene. Inntekten fra lotteriet deles med solidaritetsfondet for småbrukere. Se egen instruks for landsmøtelotteriet.

De landsmøtevalgte utvalgene kan søke om midler fra budsjettposten Interne utvalg ihht. gjeldende retningslinjer. At alle utvalg må søke om midler sikrer åpenhet i organisasjonen og diskusjon om prioriteringer. Det er styret som tildeler midler. Ungdomsutvalget og Internasjonalt utvalg er prioritert i tildelingen, så lenge aktivitetene det søkes om følger vedtatte retningslinjer for denne budsjettposten.

Forslagsnr.:	LMO-04
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre en prosess om lagets helhetlige kommunikasjon, hvor avisas framtid inkluderes.

Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre en prosess om lagets helhetlige kommunikasjon, hvor avisas framtid inkluderes.
For	127
Mot	5
Blank/avstående	3
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre en prosess om lagets helhetlige kommunikasjon, hvor avisas framtid inkluderes.	

Forslagsnr.:	LMO-05
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret om å innføre ny modell for beregning og kontroll av medlemskontingent. Den nye modellen: • Er et poengsystem basert på årsverksberegninger • Kobler automatisk kontingentberegning og -kontroll til tall fra produksjonstilskuddsregisteret ved innmelding og årlig fornying av medlemskap • Innebærer å gå fra et trappetrinnsystem til et sømløst system med minimums- og maksimumskontingent • Tar høyde for inntektsforskjeller mellom produksjoner i beregning av kontingent ved hjelp av en omregningsfaktor Landsmøtet ber styret om å sørge for at det ved utrulling av den nye modellen tilstrebes at medlemmer får så liten kontingentendring som mulig, samt at utviklinga i totalinntektene til NBS fra medlemskontingent blir noenlunde lik som i foregående år, med et forbehold om at man heller går i pluss enn i minus. Da man ikke per d.d. kan vite akkurat hvordan en ny modell slår ut ved utrulling og fakturagenerering ved årsskiftet, gir landsmøtet styret fullmakt til å gjøre de nødvendige justeringer av bunn- og/eller toppkontingent og/eller kronesats per poeng slik at man oppnår det ønskede økonomiske resultatet beskrevet ovenfor. Innføring av den nye modellen skal tre i kraft fra 1.1.2026.* *Dersom man ved utrulling av ny modell og beregning av kontingentfakturaer ved årsskiftet ser at de økonomiske konsekvensene for organisasjonen er for store, kan styret utsette innføringa av den nye modellen og gå tilbake til nåværende trappetrinnmodell for 2026.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret om å innføre ny modell for beregning og kontroll av medlemskontingent. Den nye modellen: • Er et poengsystem basert på årsverksberegninger

	• Kobler automatisk kontingentberegning og -kontroll til tall fra produksjonstilskuddsregisteret ved innmelding og årlig fornying av medlemskap • Innebærer å gå fra et trappetrinnsystem til et sømløst system med minimums- og maksimumskontingent • Tar høyde for inntektsforskjeller mellom produksjoner i beregning av kontingent ved hjelp av en omregningsfaktor Landsmøtet ber styret om å sørge for at det ved utrulling av den nye modellen tilstrebes at medlemmer får så liten kontingentendring som mulig, samt at utviklinga i totalinntektene til NBS fra medlemskontingent blir noenlunde lik som i foregående år, med et forbehold om at man heller går i pluss enn i minus. Da man ikke per d.d. kan vite akkurat hvordan en ny modell slår ut ved utrulling og fakturagenerering ved årsskiftet, gir landsmøtet styret fullmakt til å gjøre de nødvendige justeringer av bunn- og/eller toppkontingent og/eller kronesats per poeng slik at man oppnår det ønskede økonomiske resultatet beskrevet ovenfor. Innføring av den nye modellen skal tre i kraft fra 1.1.2026.* *Dersom man ved utrulling av ny modell og beregning av kontingentfakturaer ved årsskiftet ser at de økonomiske konsekvensene for organisasjonen er for store, kan styret utsette innføringa av den nye modellen og gå tilbake til nåværende trappetrinnmodell for 2026.
For	117
Mot	4
Blank/avstående	14
Resultat: Vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet: Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret om å innføre ny modell for beregning og kontroll av medlemskontingent. Den nye modellen: • Er et poengsystem basert på årsverksberegninger • Kobler automatisk kontingentberegning og -kontroll til tall fra produksjonstilskuddsregisteret ved innmelding og årlig fornying av medlemskap • Innebærer å gå fra et trappetrinnsystem til et sømløst system med minimums- og maksimumskontingent • Tar høyde for inntektsforskjeller mellom produksjoner i beregning av kontingent ved hjelp av en omregningsfaktor Landsmøtet ber styret om å sørge for at det ved utrulling av den nye modellen tilstrebes at medlemmer får så liten kontingentendring som mulig, samt at utviklinga i totalinntektene til NBS fra medlemskontingent blir noenlunde lik som i foregående år, med et forbehold om at man heller går i pluss enn i minus. Da man ikke per d.d. kan vite akkurat hvordan en ny modell slår ut ved utrulling og fakturagenerering ved årsskiftet, gir landsmøtet styret fullmakt til å gjøre de nødvendige justeringer av bunn- og/eller toppkontingent og/eller kronesats per poeng slik at man oppnår det ønskede økonomiske resultatet beskrevet ovenfor.	

Innføring av den nye modellen skal tre i kraft fra 1.1.2026.*

*Dersom man ved utrulling av ny modell og beregning av kontingentfakturaer ved årsskiftet ser at de økonomiske konsekvensene for organisasjonen er for store, kan styret utsette innføringa av den nye modellen og gå tilbake til nåværende trappetrinnmodell for 2026.

Det var 134 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken. Under første votering fikk en delegat innvilget permisjon mens voteringen pågikk, og det ble avgitt 135 stemmer.

Forslagsnr.:	LMO-06
Forslag fra forslagsstiller:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre følgende endringer i øvrige medlemskapskategorier: A. <i>Innføre ny kategori: husstandsmedlemskap.</i> Gjelder én person i husstanden (med samme folkeregistrerte adresse) til et ordinært medlem med et ikke-rabattert medlemskap (grunn-, lav, mellom- og topp kontingent). Personer med jordbruksproduksjon som tilsvarer produksjonsmedlemskap kan ikke bli husstandsmedlem. Kontingentsats 2026: 890 kr. B. <i>Innføre ny kategori: seniormedlemskap:</i> Gjelder medlemmer fra året de fyller 67 år og oppover, uten jordbruksproduksjon som tilsvarer produksjonsmedlemskap. Kontingentsats 2026: 890 kr C. <i>Innføre ny rabatt: nybrukerrabatt:</i> 50% rabatt på produksjonsmedlemskap for medlemmer fram t.o.m. året de fyller 35 år, de to første driftsårene. Rabatten kan benyttes i maksimalt to år. D. <i>Fjerne kategori: andelslandbruk.</i> Omfatter personer med andel i et andelsbruk. Medlemskapstypen oppfattes noe uklar og er lite brukt. Eksisterende medlemmer flyttes til grunnkontingent. E. <i>Tydeliggjøre kategori: verdiskapingsmedlemskap.</i> Styret bes om å tydeliggjøre hvem denne kategorien er ment for. Dersom man ikke finner en egnet målgruppe for kategorien, kan styret fjerne den, noe som vil forenkle kontingentsystemet. Endringene trer i kraft fra 1. januar 2026.
Rep.skapets innstilling til landsmøtet:	Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre følgende endringer i øvrige medlemskapskategorier: A. <i>Innføre ny kategori: husstandsmedlemskap.</i> Gjelder én person i husstanden (med samme folkeregistrerte adresse) til et ordinært medlem med et ikke-rabattert medlemskap (grunn-, lav, mellom- og topp kontingent). Personer med jordbruksproduksjon som tilsvarer

	produksjonsmedlemskap kan ikke bli husstandsmedlem. Kontingentsats 2026: 890 kr. B. <i>Innføre ny kategori: seniormedlemskap:</i> Gjelder medlemmer fra året de fyller 67 år og oppover, uten jordbruksproduksjon som tilsvarer produksjonsmedlemskap. Kontingentsats 2026: 890 kr C. <i>Innføre ny rabatt: nybrukerrabatt:</i> 50% rabatt på produksjonsmedlemskap for medlemmer fram t.o.m. året de fyller 35 år, de to første driftsårene. Rabatten kan benyttes i maksimalt to år. D. <i>Fjerne kategori: andelslandbruk.</i> Omfatter personer med andel i et andelsbruk. Medlemskapstypen oppfattes noe uklar og er lite brukt. Eksisterende medlemmer flyttes til grunnkontingent. E. <i>Tydeliggjøre kategori: verdiskapingsmedlemskap.</i> Styret bes om å tydeliggjøre hvem denne kategorien er ment for. Dersom man ikke finner en egnet målgruppe for kategorien, kan styret fjerne den, noe som vil forenkle kontingentsystemet. F. <u>Innføre en ny kategori for ikke-bønder som ønsker å engasjere seg og støtte en god sak, jamfør målet i utkast til ny strategi om at vi skal bygge en folkebevegelse og «bli en naturlig medlemsorganisasjon også for alle som støtter NBS sitt mål og arbeid for bedre rammevilkår for bonden og for sunn mat produsert på lokale ressurser.» Det er avgjørende at denne kontingenten er under 1000 kroner.</u> Endringene trer i kraft fra 1. januar 2026.
LMO-06.1 (endringsforslag 1)	Punkt F i listen i forslaget LMO6 gjøres om til et avsluttende avsnitt med følgende tekst: I tillegg ber landsmøtet styret utrede de økonomiske konsekvensene og potensialet for vekst ved å innføre en ny kategori for ikke-bønder som ønsker å engasjere seg og støtte en god sak, jamfør målet i utkast til ny strategi om at vi skal bygge en folkebevegelse og «bli en naturlig medlemsorganisasjon også for alle som støtter NBS sitt mål og arbeid for bedre rammevilkår for bonden og for sunn mat produsert på lokale ressurser.» Saken behandles på landsmøtet i 2026.
LMO-06.2 (endringsforslag 2)	Punkt F (støttemedlemskap) i forslaget strykes. <i>Begrunnelse:</i> <i>Forslaget er uferdig. Det er ikke avklart hvilke rettigheter denne type medlemmer skal ha. Grunnlagstallene fra utredningen om nytt kontingentsystem viser at det er stor sjanse for at mange av dagens grunnkontingentmedlemmer vil kunne gå over til en sats for støttemedlemskap. Dette kan få store økonomiske for organisasjonen. En strykning av dette punktet nå, betyr ikke at forslaget skrotes. Styret og sekretariatet har merket seg ønske om</i>

	<i>et støttemedlemskap og dette kan utredes ytterligere og komme tilbake til landsmøtet med nytt forslag senere år</i>
Voteringsorden:	LMO-06.1 (endringsforslag 1) settes opp mot LMO-06.2 (endringsforslag 2).
LMO-06.1	56
LMO-06.2	79
Blank/avstående	0
LMO-06.2 (endringsforslag 2) vant kampvoteringa, og stemmes over alene.	
For	108
Mot	25
Blank/avstående	1
LMO-06.2 ble vedtatt, og tas inn i endelig innstilling (punkt F strykes). LMO-06 stemmes til slutt over alene, med endring vedtatt i LMO-06.2.	
For	115
Mot	16
Blank/avstående	3
Resultat: vedtatt	
Vedtak fra landsmøtet:	
Landsmøtet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag ber styret gjennomføre følgende endringer i øvrige medlemskapskategorier: A. <i>Innføre ny kategori: husstandsmedlemskap.</i> Gjelder én person i husstanden (med samme folkeregistrerte adresse) til et ordinært medlem med et ikke-rabattert medlemskap (grunn-, lav, mellom- og topp kontingent). Personer med jordbruksproduksjon som tilsvarer produksjonsmedlemskap kan ikke bli husstandsmedlem. Kontingentsats 2026: 890 kr. B. <i>Innføre ny kategori: seniormedlemskap:</i> Gjelder medlemmer fra året de fyller 67 år og oppover, uten jordbruksproduksjon som tilsvarer produksjonsmedlemskap. Kontingentsats 2026: 890 kr C. <i>Innføre ny rabatt: nybrukerrabatt:</i> 50% rabatt på produksjonsmedlemskap for medlemmer fram t.o.m. året de fyller 35 år, de to første driftsårene. Rabatten kan benyttes i maksimalt to år. D. <i>Fjerne kategori: andelslandbruk.</i> Omfatter personer med andel i et andelsbruk. Medlemskapstypen oppfattes noe uklar og er lite brukt. Eksisterende medlemmer flyttes til grunnkontingent. E. <i>Tydeliggjøre kategori: verdiskapingsmedlemskap.</i> Styret bes om å tydeliggjøre hvem denne kategorien er ment for. Dersom man ikke finner en egnet målgruppe for kategorien, kan styret fjerne den, noe som vil forenkle kontingentsystemet. Endringene trer i kraft fra 1. januar 2026.	

Redaksjonskomiteen presenterer sitt arbeid

23. UTTALELSER, DEBATT

Landsmøtet debatterte framlagte forslag til uttalelser, presentert av redaksjonskomiteen.

24. UTTALELSER, VOTERING

Det var 131 stemmeberettigede under behandlingen av denne saken.

Forslag til forretningsorden.

Forslag til vedtak:

Endre dagsorden slik at det er mulig å vedta fire uttalelser.

Stemmetall: For: 66 Mot: 65 Blank/avstående: 0

Vedtatt.

UT-01 Uttale 1: Sjølvforsyning – vi tar jobben når vi veit kva den er

Stemmetall: For: 106 Mot: 18 Blank/Avstående: 7

Vedtatt.

UT-02 Uttale 2: Reforhandle klimaavtalen

Stemmetall: For: 122 Mot: 8 Blank/Avstående: 1

Vedtatt.

UT-03 Uttale 3: Nei til syntetiske metanhemmarar

Stemmetall: For: 117 Mot: 14 Blank/Avstående: 0

Vedtatt.

UT-04 Uttale 4: Skrot samordninga

Stemmetall: For: 129 Mot: 2 Blank/Avstående: 0

Vedtatt.

25. VALG AV TILLITSVALGTE

Det ble foretatt navneopprop med 129 stemmeberettigede til stede.

VALG AV STYRET

Valg av leder

Valgkomiteens innstilling: Tor Jacob Solberg (Østfold) – Gjenvalg for 1 år.	
For	126

Blank	2
Avsto fra å stemme	1
Valgt: Tor Jacob Solberg	

Valg av styremedlem

Valgkomiteens innstilling: Ola Kvendset (Møre og Romsdal) – Velges for 2 år.	
For	122
Blank	6
Avsto fra å stemme	1
Valgt: Ola Kvendset	

Valg av styremedlem

Valgkomiteens innstilling: Tone Våg (Nord-Trøndelag) – Velges for 2 år.	
For	124
Blank	3
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Tone Våg	

Valg av styremedlem

Valgkomiteens innstilling: Ellen Marie Syse (Oppland) – Gjenvalg for 2 år.	
For	122
Blank	7
Avsto fra å stemme	-
Valgt: Ellen Marie Syse	

Valg av styremedlem

Valgkomiteens innstilling: Sven Martin Håland (Rogaland) – Velges for 1 år.	
For	122
Blank	6
Avsto fra å stemme	1
Valgt: Sven Martin Håland	

Styremedlemmene Marianne Lunåsmo og Margrethe Figved er ikke på valg, men politisk nestleder og organisatorisk nestleder skal velges blant styremedlemmene.

Valg av politisk nestleder

Valgkomiteens innstilling: Marianne Lunåsmo – Gjenvalg for 1 år.	
For	122
Blank	5
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Marianne Lunåsmo	

Valg av organisatorisk nestleder

Valgkomiteens innstilling: Margrethe Figved – Gjenvalg for 1 år.	
For	127
Blank	1
Avsto fra å stemme	1
Valgt: Margrethe Figved	

VALG AV VARAMEDLEMMER TIL STYRET

Valg av 1.vara

Valgkomiteens innstilling: Thomas Harris (Hordaland) – Gjenvalg for 1 år.	
For	123
Blank	3
Avsto fra å stemme	3
Valgt: Thomas Harris	

Merknad: én delegat forlater møtet og det er igjen 128 stemmeberettigede

Valg av 2.vara

Valgkomiteens innstilling: Aadne Ådneram (Vest-Agder) – Gjenvalg for 1 år.	
For	123
Blank	3
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Aadne Ådneram	

Valg av 3.vara

Valgkomiteens innstilling: Trude Hoff (Nord-Trøndelag) – Velges for 1 år.	
For	121
Blank	5
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Trude Hoff	

Valg av 4.vara

Valgkomiteens innstilling: Silje Skarstein (Sogn og Fjordane) – Gjenvalg for 1 år.	
For	121
Blank	4
Avsto fra å stemme	3
Valgt: Silje Skarstein	

Valg av 5.vara

Valgkomiteens innstilling: Nina Sofie Gjelsvik (Sogn og Fjordane) – Velges for 1 år.	
For	121
Blank	5
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Nina Sofie Gjelsvik	

VALG AV ORDFØRERSKAPET I REPRESENTANTSKAPET

Valg av ordfører

Valgkomiteens innstilling: Åshild Charlotte Monsø (Nord-Trøndelag) – Gjenvalg for 1 år.	
For	126
Blank	1
Avsto fra å stemme	1
Valgt: Åshild Charlotte Monsø	

Valg av varaordfører

Valgkomiteens innstilling: Per Anton Nesjan (Nordland) – Gjenvalg for 1 år.	
For	124
Blank	2
Avsto fra å stemme	2
Valgt: Per Anton Nesjan	

VALG AV LANDSMØTEVALGTE UTVALG

Kvinneutvalget

Leder (1 år):	Iben Wermuth Kristensen, Hedmark (ny)
Medlem (2 år)	Sophie Christin Eckhoff Gjermestad, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	May Enget, Oppland (ny)
<i>Ikke på valg</i>	<i>Marita Ruohoranta, Finnmark</i>
<i>Ikke på valg</i>	<i>Eli Berge Ness, Sogn og Fjordane</i>

Resultat: Utvalget ble valgt inn under ett. For: 124 Blank: 0 Avstående: 4

Valgt:

Leder (1 år):	Iben Wermuth Kristensen, Hedmark (ny)
Medlem (2 år)	Sophie Christin Eckhoff Gjermestad, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	May Enget, Oppland (ny)

Ungdomsutvalget

Leder (1 år)	Selia Harboe, Rogaland/ Oslo/Akershus (ny)
Medlem (2 år)	Tuva Johanne Vevang, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	Kaia Emberland, Buskerud (ny)
Medlem (1 år)	Vebjørn Hansen Berg, Møre og Romsdal (ny)
<i>Ikke på valg</i>	<i>Håkon Granmo, Nordland</i>

Resultat: Utvalget ble valgt inn under ett. For: 128 Blank: 0 Avstående: 0

Valgt:

Leder (1 år)	Selia Harboe, Rogaland/ Oslo/Akershus (ny)
Medlem (2 år)	Tuva Johanne Vevang, Rogaland (ny)
Medlem (2 år)	Kaia Emberland, Buskerud (ny)
Medlem (1 år)	Vebjørn Hansen Berg, Møre og Romsdal (ny)

Internasjonalt utvalg

Leder (1 år)	Stein Brubæk, Møre og Romsdal
Medlem (2 år)	Ingvild Asphol, Møre og Romsdal (ny)
Medlem (2 år)	Ilona Drivdal, Agder (ny)
<i>Ikke på valg</i>	<i>Audun Tvedten, Vestfold</i>
<i>Ikke på valg</i>	<i>Heidi Hogset, Møre og Romsdal</i>

Resultat: Utvalget ble valgt inn under ett. For: 124 Blank: 0 Avstående: 4

Valgt:

Leder (1 år)	Stein Brubæk, Møre og Romsdal
Medlem (2 år)	Ingvild Asphol, Møre og Romsdal (ny)
Medlem (2 år)	Ilona Drivdal, Agder (ny)

VALG AV VALGNEMNDA

Region Indre Østland-Oppland

Representant (2 år)	Thomas Ødegård, Oppland
Vara (2 år)	Ingvild Oldre Heggom, Oppland

Region Nord-Norge

Representant (2 år)	Jon Nikolaisen, Finnmark
Vara (2 år)	Anniken Halvorsen, Finnmark

Region Oslofjorden/Innlandet

Representant (2 år)	Asbjørn Hagene, Hedmark
Vara (2 år)	Ingeborg Støverud Beitnes, Oslo Akershus

Leder og nestleder

Leder (1 år)	Kjell Erik Brandstadmoen, Oppland
Nestleder (1 år)	Siri Hånes Langen, Sør-Trøndelag

Region Midt-Norge

Ikke på valg

Siri Hånes Langen, Sør-Trøndelag

Ikke på valg

Ingrid Berg Selfjord, Sør-Trøndelag

Region Vestlandet

Ikke på valg

Trond Norland, Rogaland

Ikke på valg

Anna Berge, Hordaland

Region Sør-Norge

Ikke på valg

Vinni Foss, Buskerud

Ikke på valg

Lars Tommy Nesland, Vest-Agder

Resultat: Valgnemda ble valgt under ett. For: 124 Blank: 4 Avstående: 0

Valgt:

Region Indre Østland-Oppland

Representant (2 år)

Thomas Ødegård, Oppland

Vara (2 år)

Ingvild Oldre Heggom, Oppland

Region Nord-Norge

Representant (2 år)

Jon Nikolaisen, Finnmark

Vara (2 år)

Anniken Halvorsen, Finnmark

Region Oslofjorden/Innlandet

Representant (2 år)

Asbjørn Hagene, Hedmark

Vara (2 år)

Ingeborg Støverud Beitnes, Oslo Akershus

Leder og nestleder

Leder (1 år)

Kjell Erik Brandstadmoen, Oppland (gjenvalg)

Nestleder (1 år)

Siri Hånes Langen, Sør-Trøndelag (ny)

Hilsningstale:

- Norske Landbrukstjenester

26. AVSLUTNING

Tor Jacob Solberg takket av en rekke tillitsvalgte, funksjonerer og ikke minst staben.

Tor Jacob Solberg takket for tilliten som landsmøtet har gitt han og resten av de tillitsvalgte.

PROTOKOLL LM25

Final Audit Report

2026-02-02

Created:	2026-01-20
By:	Nora May Engeseth (nora@smabrukarlaget.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAAD1gHAZEyfiWYTNMwz66zLBLZcSmcJd1

"PROTOKOLL LM25" History

- Document created by Nora May Engeseth (nora@smabrukarlaget.no)
2026-01-20 - 2:49:12 PM GMT
- Document emailed to Åshild Charlotte Monsø (aashild.monso@smabrukarlaget.no) for signature
2026-01-20 - 2:49:21 PM GMT
- Document emailed to Jostein Utstumo (jutstumo@gmail.com) for signature
2026-01-20 - 2:49:21 PM GMT
- Document emailed to Rakel Skjerve (raket@holtgard.no) for signature
2026-01-20 - 2:49:21 PM GMT
- Email viewed by Åshild Charlotte Monsø (aashild.monso@smabrukarlaget.no)
2026-01-22 - 12:51:42 PM GMT
- Email viewed by Jostein Utstumo (jutstumo@gmail.com)
2026-01-27 - 3:01:50 PM GMT
- Document e-signed by Jostein Utstumo (jutstumo@gmail.com)
Signature Date: 2026-01-27 - 3:03:56 PM GMT - Time Source: server
- New document URL requested by Nora May Engeseth (nora@smabrukarlaget.no)
2026-01-29 - 1:45:20 PM GMT
- Email viewed by Åshild Charlotte Monsø (aashild.monso@smabrukarlaget.no)
2026-01-29 - 6:34:29 PM GMT
- Document e-signed by Åshild Charlotte Monsø (aashild.monso@smabrukarlaget.no)
Signature Date: 2026-01-29 - 6:40:13 PM GMT - Time Source: server- Signature captured from device with phone number XXXXXX3362
- Email viewed by Rakel Skjerve (raket@holtgard.no)
2026-02-02 - 9:27:30 PM GMT

 Document e-signed by Rakel Skjerve (rakel@holtgard.no)

Signature Date: 2026-02-02 - 9:58:01 PM GMT - Time Source: server

 Agreement completed.

2026-02-02 - 9:58:01 PM GMT